

kr. 18,241:75. Det vid slutet af 1909 tillgängliga kapitalet har under 1910 nedlagts i fastigheten Ingemarsgatan 12, som uppförts å af Stockholms stad uppläten tomt. Föreningens medlemmar erlägga i årsafgift kr. 2:— eller en gång för alla minst kr. 50:—.

Katarina Barnavärn för flickor, Åsögatan 145. S. t. Söder 6110.

Ledning. Styrelse: fru H. Gilljam, ordf. grefvinnan M. von Rosen, fruarna F. Francke, M. Klingspor, E. Rundqvist och E. Bäckström, fröken H. Askergren; intendent F. W. Sondén, kassaförv.; komminister Sven Nilson, sekreterare; pastor O. Hansson.

Föreståndarinna: fröken Lina Törnberg.

Ändamål: Att komma fattiga hem till hjälp genom att omhändertaga flickor i skolåldern under den från skolan lediga tiden samt att fostra barnen till dugliga och godfruktiga medborgare i samhället.

Ansökan — tillträde. Omkring 30 flickor i åldern 7—14 år från hem, där föräldrarna äro upptagna af arbete utomhus, mottagas efter rekommendation af vederbörande skollärarinnen. Afgift 12 öre per barn och dag med rätt för syskon att erlägga hvardera 10 öre. Barnavärn hålls öppet från 12 midd. till 7 e. m.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 25,184: 88. Inkomster 1909 kr. 3,326: 91. Utgifter 1909 kr. 3,392: 86. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 25,118: 93. Särskilda fonder utgöra kr. 18,428:—.

Katarina västra Barnavärn. Helgalunden 2, n. b.

Ledning = Katarina v. Barnkrubba.

Föreståndarinna: fru N. Holm.

Ändamål: Att under den från skolan lediga tiden till vård, underhåll och sysselsättning mottaga barn i skolåldern (gossar och flickor), hvilkas mödrar genom arbete utom hemmet äro förhindrade att självfa gifva dem tillsyn och vård.

Ansökan — tillträde. Ansökan göres å särskildt formulär, som erhålls vid Krubban, å hvilket behovet af intagning skall vara styrkt af roteman i den rote, där den sökande bor. På grund häraf meddelas af Barnavärns styrelse tillståndsbok och skall denna bok vid inlämning och uttagning åtfölja barnet; endast friska och rena barn mottagas. Barnavärn hålls öppet alla söndagar från $\frac{1}{2}$ 8 f. m. till 7 e. m. Skolbarn, som bevista skolan under f.m., få gå omedelbart från skolan till Barnavärn och vistas där till kl. 7 e. m. De få middag och kvällsmat. Skolbarn, som bevista skolan under e. m., få komma till Barnavärn kl. $\frac{1}{2}$ 8 f. m. och vistas där

tills de gå i skolan. De få frukost och middag.

Afgift 15 öre per barn och dag. 50 barn kunna samtidigt mottagas.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 1,175:—. Utgifter 1909 kr. 478:—. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 1,917:86.

Lek- och Arbetsskolan i Govenii Minne, Vollmar Yxkullsgatan 41.

Ledning: Vice värdinna fröken Alma Hedin.

Ändamål: Att under den från skolan lediga tiden giöva inom egendomen bosatta barn roande och nyttig sysselsättning.

Ansökan — tillträde. Arbetsskolan är öppen för alla barn inom egendomen. Barn under skolåldern samt barn som ha sin skolgång förlagd till eftermiddagen kommer mellan 9,30 och 11,30 f. m., öfriga skolbarn mellan 5,30 och 7,30 e. m. Barnens antal omkring 128. Som uppmuntran för visad kritik lämnas dem spärmarke.

Ekonomi. Då »Lek- och Arbetsskolan« hittills varit af helt och hället privat karaktär kan någon ekonomisk redogörelse för densamma ej ännu lämnas.

S:t Stefans Barnavärn. Lokal: Frejgatan 25 n. b.

Ledning. Styrelse: pastor E. Lautrell, ordf.; fröken Louise Forsell, sekr.; fröken Ingeborg Beckman; professorskan Maria Bergman; fröken Serafia Jonsson; pastor E. Lignell; pastor G. Friman; fru Josefine Sebärdt.

Föreståndarinna: fröken Herta Westerstrand.

Ändamål: Verksamheten är afsedd för fattiga gossar och flickor i skolåldern hvilka sakna nödig tillsyn och vård i egen hem och i främsta rummet för barn inom Stefansområdet af Johannes församl. Ändamålet är att under den del af dagen, då barnen äro lediga från skolan, omhändertaga dem för att låta dem komma under kristligt inflytande och genom uppföstrande sysselsättning bibringa dem hår förnyttigt arbete.

Ansökan — tillträde. Barnen mottagas antingen genom föreståndarinnan i samråd med skolan, diakonissor och barnkrubbans föreståndarinnan eller och efter begäran direkt från hemmen sedan föreståndarinnan där gjort besök. För de barn, som åta middag, är afgiften 10 öre pr dag, öfriga barn erlägga ingen afgift. *Tid:* 1,30 till 7 e. m. Omkring 25 barn kunna samtidigt mottagas. Barnens sammanlagda vistelse i Barnavärn har 1909 utgjort 3,300 dagar.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 165: 62. Inkomster 1909 kr. 2,103:—.

(däraf från fattigvärdsnämnden kr. 400). Utgifter 1909 kr. 2,156: 18. Behållning till 1910 kr. 112: 85.

Fonder: Danelii fond kr. 3,060: —. Barnavårn erhåller dessutom räntan å fonden »Hofpredikant Wisnells minne» (kr. 5,000) som förvaltas af Johannes församlingskyrkoråd.

Folkbarenträdgården, Värtan. S. t. Värtan 26.

Ledning. Styrelse: pastor C. A. Rehn, ordf.; överlärare A. Branzell, sekr.; fröken S. Åkermark, kassaförv.; fru A. Westman; fru H. Johansson; fröken A. Eklund; byggm. A. Johansson; fröken I. Eberstein.

Inspektör: distriktsläkaren d:r G. Sundberg.

Föreståndarinna: fröken Thora Frisk.

Ändamål att sysselsätta barn under skoldåldern med nyttigt handarbete, lekar och askrädningsöfningar m. m. för att därigenom vänja dem vid ordning och arbete.

Ansökan — tillträde. 35 barn i ålder 5—7 år kunna samtidigt mottagas. Afgiften är 1 kr. i mån., men många barn mottagas för 50 öre och flera aldeles fritt, allt efter råd och lägenhet. Arbetstid 9 i. m.—12 m.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 359: 13. Inkomster 1909 kr. 2,813: 90. Utgifter 1909 kr. 2,313: 38. Behållning 31 dec. 1909 kr. 859: 65.

Medlemmar i Barenträdgårdsföringen erlägga kr. 3 i årsavgift eller en gång för alla kr. 50.

Föreningen Barnavårdsskolan, Grefturegatan 44. S. t. Ö. 35 82.

Ledning, ändamål och ekonomi se grupp II a.

Ansökan — tillträde. 5 å 6 elever från Högre Folkskolan mottagas samtidigt och erhålla hvardera 9 veckors undervisning i barnavård.

Föreningen för Husmoderskolor med barnavård.

Ledning. Justitierådet A. Berglöf, ordf.; fru N. Frölander, v. ordf.; fröken B. Hirsch, sekr.; häradsh. A. Broomé, skattm. ladr. Handtverkareg. 15); d:r I. Bratt; d:r I. Laurell; fruarna S. Frisell, A. Riben, L. Waldenström, H. von Schéele; fröknarna I. Eberstein och I. Johansson.

Ändamål. Att upprätta och underhålla husmoderskolor, afsedda för att under ett årig kurs bibringa eleverna grunderna i matlagning och bakning, tvätt och renhållning, sömnad och lagning samt äfven vård och tillsyn af mindre barn.

Skolorna som äro afsedda för flickor, som genomgått fullständig folkskolekurs, anord-

nas så, att det arbete som inom dem uträttas kommer till socialt nyttig användning, företrädesvis till förmån för fattiga barn.

Afsikten är äfven att söka nå en centralisering af barnavårdsverksamheten. För att sätta flickor ur de fattigaste hemmen i ständ att genomgå husmoderskolorna komma premier att utdelas till dem som äro i behov därutaf.

Till föreningen öfverlämnades omedelbart efter konstituerandet (i april 1911) Katarina och Maria husmoderskolor med barnbespisning.

Medlemsavgift per år kr. 5: — eller för en gång kr. 50: —.

Katarina Barnbespisning med Husmoderskola, Gotlandsgatan 78, n. b. R. t. 10702.

Ledning. Se Föreningen för husmoderskolor med barnavård.

Föreståndarinna: fröken Jenny Olson.

Ändamål: Att bespisa barn under skoldåldern från sådana hem, där föräldrarna ej själva kunna förskaffa barnen tillräcklig näring, samt att bereda flickor, som slutat folkskolan, tillfälle att inhämta kunskap i matlagning, husmoderliga sysslor och enkla sömnad.

Ansökan — tillträde. För deltagande i bespisningen fordras ingen ansökan. Barnen utväljs genom församlingsdiakonisorna eller rekommenderas af sjuksköterskor eller enskilda personer; behöfvet kontrolleras genom besök i hemmen af föreståndarinnan eller frivilliga besökare. Ålder 3—7 år. Ingen afgift. 150 barn kunna dagligen bespisas.

Ansökan till husmoderskolan förmedlas af folkskolelärarinna och äga flickor tillhörande Katarina församling företräde. 15 flickor i ålder omkring 14 år kunna samtidigt mottagas. Efter första halväret erhåller hvarje elev, som skött sig väl 30 kronor, efter det andra halväret ytterligare 50 kronor jämte afgangsbetyg.

Ekonomi. Behållning från 1909 kr. 5,855: 82. Inkomster 1910 kr. 8,728: 28. Utgifter 1910 kr. 13,144: 97. Behållning till 1911 kr. 1,429: 13.

Öfverlämnades i april 1911 till »Föreningen för husmoderskolor med barnavård».

Maria Barnbespisning och Husmoderskola, Brännkyrkagatan 88.

Ledning. Se Föreningen för husmoderskolor med barnavård.

Föreståndarinna: fröken Anna Höglin.

Ändamål: Se Katarina barnbespisning med husmoderskola.

Ansökan — tillträde. Ansökan till husmoderskolan förmedlas gen. folkskolelär-

rinnor och äga flickor tillhörande Maria förs. företräde.

Högst 15 flickor i åldern 15—16 år kunna samtidigt mottagas i husmoderskolan. Kursen är ettårig. Efter ett halft års välvitsordadt arbete lämnas premium af 30 kr. och efter ytterligare ett halft, år 50 kr. Efter slutad kurs lämnas afgangsbetyg.

Ekonomi. Verksamheten uppehålls genom tillfälliga gåvor och har ej ägt bestånd så länge, att någon ekonomisk redogörelse ännu kan lämnas.

Barnbespisningen se Grupp III c.

Öfverlämnades i april 1911 till »Föreningen för husmoderskolor med barnavård».

Hjälpklassernas skyddsförening. Adr. ordf. Högbergsgat. 40. R. t. 4815, S. t. 30791, sekr. Grefturegat. 24 A. S. t. 19978.

Ledning. Styrelse: prof. F. von Schéele, ordf.; fröken Torborg Bäckström, sekr. och skattm.; fröken Maria Jönsson; d:r R. Nordgren; pastor C. A. Rehn. Adjungerad ledamot: domänintendenten O. Tamm.

Ändamål: Att såväl under skoltiden som efter slutad skolgång vårdar sig om de fysiskt eller psykiskt svaga lärljungar, för hvilka hjälpklasserni i Stockholms folkskolor ha upprättats.

Ansökan — tillträde. Medlem är hvarje för föreningens ändamål intresserad person, som erlägger en årsavgift af minst 2 kr. eller en afgift en gång för alla af minst 25 kr.

Verksamhet: Föreningen arbetar för 1) att bereda tillfälle för hjälpklassernas lärljungar till uppehåll på landet under ferierna; 2) att förskaffa dem efter slutad skolgång tillfälle till yrkesutbildning; 3) att öfvervaka och hjälpa dem med råd och dåd, äfven sedan de kommit ut i livet; att uppräta och underhålla en arbetskoloni.

Detta senare syfte möjliggöres genom stadsfullmäktiges beslut den 20 juni 1910 att åt föreningen upplåta frälselägenheten Lillsjönäs i Brönnma socken. Upplåtelsen skedde under villkor: »att föreningens verksamhet ställs under af folkskoleöfverstyrelsen anordnad inspektion samt att föreningen vid det afsedda hemmet till kostnadsfri undervisning och vård mottager minst 7 barn, som af öfverstyrelsen utsettes».

Hemmet vid Lillsjönäs öppnades den 1 april 1911 för 10 f. d. hjälpklasslärljungar, 2 flickor och 8 gossar.

Ekonomi. Behållning 31 dec. 1910, — däri inberäknadt kr. 453:25, som skola redovisas till öfverstyrelsen för Stockholms folkskolor, — kr. 5,994:16. — Anslag är

1910 från 10 af Stockholms församlingar, Barnens dags medel och Sätherstenska fonden tillsammans kr. 3,100.

Lilla Hushållsskolan, Sundbyberg.
Se Grupp X a.

Philipsénska skolinrättningen för fattiga barn inom Maria församling. Tillfälligt lokal: Varfsgatan 1. R. t. 4345.

Ledning. Direktion: kyrkoherde K. A. Ekblund, ordf.; fil. d:r R. F. Aulin; dir. V. Moll, kassaförv.; dir. Axel N. Andersson; ing. Otto Ehrngran.

Föreständarinna: fröken W. Norstedt.

Ändamål: Att gifva barn från fattiga hem inom Maria församling praktisk utbildning, skydd och vård under den tid de äro lediga från skolan ävensom middags- och aftonmåltid.

Ansökan — tillträde. 50 barn, därav 30 flickor och 20 gossar i åldern 10—11 år utses genom lärarepersonalen i Maria folkskola. De få kvarstanna till efter slutad konfirmation. Ingen afgift. Årvid kost och arbetsmateriel erhålls gratis.

Verksamheten: Barnen uppdelas i olika lag för förrättande af olika slag af arbete. Ett lag om 10 flickor kommer hvarje dag kl. 9 f. m. för att laga mat m. för de öförliga barnen och sig själfva; flickorna undervisas i öfright i husmoderliga sysslor samt sömnad; gossarna undervisas i skrädderi och skomakeri (egna kläder lagas i 1:sta rummet) samt i snickeri. Barnen få alla af dem förfärdigade arbeten.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 346,381:06. Inkomster 1909 kr. 28,357:46. Utgifter 1909 kr. 15,649:59. Behållning till 1910 utgörande skolinrättningens fondrade kapital kr. 359,088:93.

Skolinrättningen äger huset Adolf Fredriks torg 1 som står under ombyggnad och där lokaler lämpliga för skolans ändamål kommer att inredas.

Stiftelsen Sunnerdahls hemskolor på landet. 1:sta hemskolan, Säbyholm. Bro (Västeråsbanan). Expedition: Stockholms Intecknings Garantiaktiebolag, Fredsgatan 2.

Ledning. En direktion. Kanslirådet H. C. Tigerschiöld; hofrätsrådet L. Kiellander; rektor C. Svedelius; fröken Maria Aspman; öfverläraren C. Lidman; greve O. S. Cronstedt; fil. lic. O. V. Lagerholm samt tre suppleanter. Auditör C. Juhlin-Dannfeldt, sekreterare.

Ändamål. Att åt gossar och flickor, från företrädesvis till Sveriges större städer för lagda folkskolor, bereda ett hem på landet, där barnen, omgifna af en frisk natur och under i öfright för deras utveckling i fysiskt

och moraliskt afseende gynnsamma förhållanden, få åtnjuta ett landthems förmåner.

Ansökan — tillträde. Sökande bör ha genomgått folkskolan och därifrån ha goda vitsord. Ansökan ställes till direktionen och inlämnas åtföljd af läkare, skol- och frejdebetyg å expeditionen Fredsgatan 2. För närvarande kunna 24 barn, gossar och flickor, samtidigt mottagas. Utbildnin-

gen är afsedd att fortgå under högst 4 år och är kostnadsfri. Eleverna få äfven allt fritt vid skolan.

Ekonomi. Stiftelsen har kommit till stånd genom en donation af grossh. J. Sunnerdahl. Som Hemskolan öppnats först i jan. 1911 kan någon ekonomisk redogörelse för densamma ej lämnas.

Öfversikt öfver Grupp III c.

Grupp III c, Barnkrubbor, beklädnadssällskap, kolonier m. m.

omfattar följande 13 barnkrubbor, småbarnskolesällskapet, 14 beklädnadssällskap, 17 koloniföreningar, kolonier, feriebarnsinstitutioner e. d., den kommunala barnbespisningen samt 3 öfriga bespisningsorganisationer och 2 diverse nämligen:

Barnkrubbor:

Adolf Fredriks barnkrubba	med plats för 40 barn; dagafgift	10 öre.
Engelbrekts >	> 30 > ; >	10 >
Jakob och Johannes >	> 40 > ; >	10 >
Johannes nya >	> 40 > ; >	10 >
Katarina >	> 42 > ; >	15 å 10 >
Katarina västra >	> 50 > ; >	15 >
Kungsholms >	> 40 > ; >	10 >
Maria >	> 40 > ; >	15 >
Maria västra >	> 20 > ; >	15 >
Matteus >	> 25 > ; >	10 >
Mosaiska förs. >	> 20 > ; >	10 >
Nikolai >	> 27 > ; >	10 >
Östermalms äldre >	> 25 > ; >	10 >
Småbarnskolesällskapet	195 > ; >	15 >

Beklädnadssällskap:

Allmänna telefonbolagets personal (4 sällskap)	bekläder omkr.	72 barn.
Baptistförsamlingarnas beklädn. sällsk.	> >	355 >
Beklädnadssällskapet »Plantan»	> >	40 >
Föreningen »Hvita Liljan»	> >	25 >
Föreningen »Stjärnan»	> >	30 >
Föreningen »V. A.»	> >	64 >
Metodistförsamlingarnas beklädn. sällsk.	> >	120 >
Sthlms allmänna kvinnoklubb beklädn. kom.	> >	145 >
Sthlms arbetarföreningens 10 öres afd.	> >	20 >
Sthlms Distr. loge af N. G. T. O. beklädn. sällsk.	> >	500 >

Sällskapet »Barnavännerna»	bekläder helt omkr. 382 och delvis 218 barn.
Sällskapet Hjälpsamheten	> > > 30 barn.
Sällskapet Jultomtarna	> > 200 >
Sällskapet De fattigas vänner	> > 66 >

Bespisning:

Barnbespisningen i Stockholms folkskolor	bespisar omkr. 5,341 barn.
Föreningen S. de C:s	bespisning för > 101
Katarina Barnbespisning	bespisar > 150
Maria Barnbespisning	> > 150

Kolonier, feriebarn m. m.:

1:sta Baptistförsaml. barnkoloni »Bethel»	utsänder omkr. 27 barn.
4:de Baptistförsaml. barnkoloni	> > 16
A. F. C. H. sommarhem för välgärda barn	> > 48
Frälsningsarméns barnkoloni	> > 75
Katolska församl. skollofskolonier	> > 12
Kristliga föreningen »Hjälpsamhet» Sommarhemmet Sparfboet	> > 30
Metodistförsamlingarnas sommarkolonier	> > 25
Mosaiska församlingarnas skollofskoloni	> > 35
A. B. Stockholms Arbetarehems skollofskolonier	> > 100
Stockholms blåbandsföreningars barnkoloni	> > 24
Stockholms Distriktsloge af I. O. G. T. »förening»	> > 31
Stockholms Distriktsloge af N. G. T. O.	> > 30
Stockholms Distrikttempel af templarorden	> > 19
Stockholms Skollofskolonier	> > 1,744
Sällskapet Barnavännernas Skollofskoloni	> > 25
Feriebarn utsändas	> > 530
Föreningen B. S. A. F.	> > 22

Barnens Dags Förening.

Pastor John Hedbergs Stiftelse för Värnlösa.

Sammanlagda antalet platser i barnkrubbor och Småbarnskolesällskapet utgjorde 1909 sálunda 634; genom beklädnad understöddes 2,267 barn, till kolonier eller som feriebarn utsändes 2,793 hvarjämte antalet bespisade barn af olika åldrar utgjorde 5,742.

Af under denna grupp upptagna 51 institutioner hafva ekonomiska uppgifter erhållits angående 37 och utgöra sammanlagda: Inkomster kr. 577,094: 22. Utgifter kr. 346,209: —. Behållning 31 dec. 1909 har angifvits för 26 institutioner med kr. 747,456: 97. Donationer och fonderadt kapital hafva angifvits för 15 med kr. 743,413: 88 och kommunalt anslag endast för 9 med kr. 31,678: 74.

Barnkrubbor.

Adolf Fredriks Barnkrubba. Eget hus, Nörtullsgatan 7 I. S. t. 12096.

Ledning. Styrelse: fröken Mina Kjellberg, ordf.; fröken Lodin, sekr.; komminister G. Ring, skattm.; fru A. Göthe; fröken E. Röhl; öfverstolöjtnant C. F. Löfgren; professorsk. M. L. Klason; professorsk. Nathorst; fröken L. Ring; fru

Anna Hallberg; fru Josefine Edbom; fru Wickholm.

Föreståndarinna: diakonissan Sigrid Schoultz.

Ändamål: Att till lättnad för utomhus arbetande mödrar under dagen emottaga och värda deras små barn.

Ansökan — tillträde. Personlig ansökan göres vid krubban, där blankett erhål-

les, å hvilken behofvet bör vara af rotemannen vitsordadt. 30 å 40 barn i ålder 1½—7 år kunna samtidigt mottagas.

Krubban hålls öppen alla hvardagar från 7 f. m. till 7 e. m. Endast friska och rena barn mottagas. Afgiften 10 öre per barn och dag skall hvarje afton erläggas.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 24,983:46. Inkomster 1909 kr. 5,355:33 (därav från fattigvårdsstyrelsen kr. 834:40). Utgifter 1909 kr. 4,368:20. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 25,970:— (därav i fastigheten kr. 20,000:—). Fonderadt kapital e:a kr. 5,000:—.

Engelbrekts Barnkrubba och Barnevårdsskola. Eget hus Valhallavägen 102. S. t. 16679.

Barnkrubban. Ledning och ekonomi, se Spädbarnsafdelningen, grupp II a.

Ändamål: Att till daglig vård och förtan mottaga barn i ålder 2—7 år, hvilkas mödrar tillhöra Engelbrekts församling och hafva arbete utom hemmet. Omkring 30 barn kunna samtidigt mottagas. Afgift: 10 öre pr dag och barn. Krubban hålls öppen från 7 f. m. till 7 e. m.; lördar till kl. 6 e. m. Mellan 15 juni och 15 augusti hålls krubban stängd.

Jakobs och Johannes Barnkrubba, Surbrunnsgatan 32.

Ledning. Styrelse: fru H. Tottie, ordf.; fröken A. May; fröken Louise Forsell, sek.; justitieråd:an Herslow, justitieråd:an Hammarståld; direktör P. Tottie, kassaförvaltare; hofrätsråd:an Widström.

Föreståndarinna: diakonissan Anna Danielsson.

Ändamål: Att till lättnad för utom hus arbetande mödrar under dagen mottaga och vårdar deras små barn.

Ansökan — tillträde. Personlig ansökan göres vid krubban, där blankett erhålls, å hvilken behofvet bör vara af rotemannen vitsordadt. 30 å 40 barn i ålder 1½—7 år kunna samtidigt mottagas. Krubban hålls öppen från 7 f. m. till 7 e. m. Endast friska och rena barn mottagas. Undantagsvis kunna äfven s. k. nattbarn vid fall af svårare sjukdom i hemmet mottagas. Afgift 10 öre pr barn och dag. För nattbarn erläggas per dygn 25 öre.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 3,775:01. Utgifter 1909 kr. 3,834:60. Brist till 1910 kr. 59:59.

Donationer och fonderadt kapital utgöra kr. 68,519:71.

Johannes nya barnkrubba. Frejgatan 31 B I. S. t. Br. 23 79.

Ledning. Styrelse, bestående af bruksmästare C. Alexanderson, ordf. och kassa-

förv.; komminister E. Laurell; fruarna M. Alexanderson, B. Nordenskjöld och H. Rundqvist.

Föreståndarinna: sjuksköterskan Hulda Englund.

Ändamål: Att till lättnad för utomhus arbetande mödrar emottaga och under den vårdar deras små barn.

Ansökan — tillträde. Personlig ansökan göres vid krubban enligt särskildt formulär, å hvilket behofvet bör vara af rotemannen vitsordadt. Krubban mottager högst 40 barn i åldern 1½—7 år. Tid 7 f. m. till 7 e. m. Endast friska och rena barn mottagas. Afgift, 10 öre per barn och dag erlägges hvarje afton vid barnens afhämptande.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 12,175:78. Inkomster 1909: kr. 4,170:54 (därav från fattigvårdsstyrelsen kr. 644:—). Utgifter 1909 kr. 4,060:90. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 12,285:42. Donations- och fonderadt kapital kr. 11,500:—.

Katarina Barnkrubba, Östgötagatan 47.

Ledning. Styrelse: kyrkoherde C. A. E. Landquist, ordf.; grossh. J. Bäckström, kasaförv.; fabrikör C. G. Björkvall.

Föreståndarinna: fru A. Lundqvist.

Ändamål: Att till daglig vård och underhåll mottaga barn företrädesvis från hem där mödrarna äro upptagna af arbete utom hemmet.

Ansökan — tillträde. Personlig ansökan göres vid krubban och undersökes behöfvet af föreståndarinna. 42 barn i ålder 3—7 år kunna samtidigt mottagas. De få vistas i krubban från 7,30 f. m. till 7 e. m. och erhålla under denna tid 3 mål mat. Afgift 15 öre för ett, 25 öre för två och 10 öre hvardera för tre eller fler barn från samma familj.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 4,989:88. Inkomster 1909 kr. 5,227:23. Utgifter 1909 kr. 3,701:45. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 6,515:66.

För krubban finnas donationer å cirka kr. 40,000:—.

Katarina västra Barnkrubba, Blekingegatan 22. S. t. Söder 28 36.

Ledning. — Katarina västra spädbarns-krubba grupp II a.

Ändamål: Att till daglig vård och underhåll mottaga barn i ålder 2—7 år, hvilkas mödrar genom arbete utom hemmet äro förhindrade att själva vårdar dem.

Ansökan — tillträde. Ansökan göres å särskildt formulär, som erhålls vid krubban, å hvilket behofvet af intagning skall vara styrkt af roteman i den rote, där den

sökande bor; endast friska och rena barn intagas; krubban hålls öppen söckendar gar från 7 f. m. till 7 e. m., lördagar skola barnen hämtas 4 e. m. Afgift 15 öre per barn och dag. För flera barn från samma familj beviljas nedsättning. 50 barn kunna samtidigt mottagas.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr 1,368: 57. Inkomster 1909 kr. 5,568: 42 (räraf från fattigvärdsstyrelsen ersättning för matportioner kr. 1,489: 60). Utgifter 1909 kr. 5,568: 90. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 1,157: —. Donationer och fonderadt kapital utgjorde vid samma tid kr. 45,000: —.

Kungsholms Barnkrubba. Eget hus: Stadshagen. S. t. Kungsh. 1848.

Ledning. Styrelse: fru M. L. Berg, ordf.; professorsskan Hanna Lovén; fru Elisabeth Larsson; fru Louise Brulin, husmoder; professor C. G Santesson, sekr.; kommissarie F. Hellsten, kassaförv.; och direktör W. Pfeiff.

Föreståndarinna: diakonissan Desi Erikson.

Ändamål: Att till lättnad för utom hemmen arbetande fattiga mödrar under dagen mottaga och vårdar deras små barn.

Ansökan — tillträde. I krubban mottagas barn från 1½ till 7 års ålder mot en afgift af 10 öre per dag och barn. Krubban är öppen från 7 f. m. till 7 e. m. Endast friska barn mottagas. Under högsommaren är krubban stängd 4 till 5 veckor. Medeltal dagligen vårdade barn har vintern 1909—1910 varit 40 och antalet underhållsdagar 6,475.

Ekonomi. Tillgångar utöver skulderna 1 jan. 1909 kr. 84,337: 13. Inkomster 1909 kr. 181,759: 76, räraf kr. 175,840: — erhållna genom försäljning af fastighet. Utgifter 1909 kr. 9,174: 48. Tillgångar utöver skulderna 31 dec. 1909 kr. 256,922: 41. Kostnaden pr dag och barn omkring 64 öre.

Maria Barnkrubba i af Maria församling uppläten lokal Ragnvalsgatan 10.

Ledning. Styrelse: komminister Sven Nilsson, ordf.; notarie K. V. Masreliez, sekr.; ing. O. Bergstedt, kassaförv.; fru M. Eklund; fru A. Nilsson; fru A. Molin; fröken N. Näsmann.

Föreståndarinna: fröken A. Kihlman.

Ändamål: Att till daglig vård motta barn i åldern 3—10 år.

Ansökun — tillträde. Muntlig ansökan görs vid krubban af barnets målsman. Rotemansbetyg infördras när så anses behöfligt. Barn från sådana hem där mödrarna äro upptagna af arbete utom hemmet äga företräde. Omkring 40 barn

kunna dagligen mottagas. Afgift 15 öre pr barn och dag.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 23,977: 02. Inkomster 1909 kr. 2,659: 23. Utgifter 1909 kr. 3,726: 41 (räraf bidrag till Maria västra barnkrubba kr. 1,000: —). Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 22,909: 84 (räraf Danelii donationsfond kr. 5,000: —).

Maria västra Barnkrubba och Maria Spädbarnskrubba, Brännkyrkagatan 102. S. t. 3559.

Ledning. Styrelse: komminister Sven Nilsson, ordf.; apotek. A. J. Schillberg kassaförv.; ing. Oskar Bergstedt; jur kand. K. Masreliez; d:r G. Nordenson; fruarna A. Boije af Gennäs, G. Dahlberg, M. Eklund, A. Molin, A. Nilsson samt fröken N. Näsmann.

Föreståndarinna: fröken Signe Andersson.

Ändamål: Att till daglig vård motta barn, hvilkas mödrar tillhör Maria församling och hafva arbete utom hemmet, samt att söka påverka mödrarna i fostrande syfte, och särskilt så att den naturliga näringen för de späda barnen så vidt möjligt bibehålls.

Ansökan — tillträde. Muntlig ansökan görs vid krubban af barnets mor eller annan närmaste person. Prästbetyg bör uppvisas samt, i de fall där tvekan om hemmets ekonomiska ställning uppstår, även rotemansbetyg. Hemmen besöks af krubbans föreståndarinna. Högst 20 barn i ålder 3—10 år samt 8 spädbarn kan samtidigt mottagas. Tid: 7 f. m. till 7 e. m. utom lördagar då spädbarnen skola hämtas 5 e. m. och öfriga 6 e. m. Afgift 15 öre per dag och barn för de större; 25 öre per dag och barn för spädbarnen. Under 1909 har krubban för de större barnen varit öppen 232 dagar, sammanlagda antalet underhållsdagar har utgjort 3,507. Spädbarnskrubban har varit öppen 188 dagar och antalet underhållsdagar där utgjort 1,193.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 5,261: 24. Inkomster 1909 kr. 8,545: 08 (räraf fattigvärdsstyrelsens bidrag kr. 894: 54). Utgifter 1909 kr. 4,340: 79. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 9,465: 53 (räraf Danelii donationsfond kr. 5,000: —).

Medelkostnad per dag och barn — reparationskostnad af lokalen medräknad — har utgjort kr. 92: 35.

Matteus Barnkrubba, Tomtebogatan 22.

Ledning. Styrelse: kyrkoherde A. Löfgren, ordf.; direktör H. T. Sandberg, kassör; fru Norblad, inspektris.

Föreståndarinna: fröken Elisabeth Persson.

Ändamål: Att till daglig vård och underhåll mottaga barn, företrädesvis från sådana hem där mödrarna äro upptagna af arbete utom hemmet.

Ansökan — tillträde. Personlig ansökan göres vid krubban och undersökes behofvet genom besök i hemmet af föreståndarinnan. 25 barn i åldern 3—10 år kunna samtidigt mottagas. Krubban hålls öppen från 7 f. m. till 7 e. m. Afgift pr barn och dag 10 öre.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 2,062: 74. Inkomster 1909 kr. 3,823: 97 därav från fattigvärdsstyrelsen ersättning för matportioner kr. 526: —). Utgifter 1909 kr. 3,828: 98. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 2,381: 12. Donationer och fonderadt kapital, hvaraf räntan tillfaller denna krubba kr. 4,050: —.

Mosaiska Barnkrubban, Svedenborgsgatan 23.

Ledning. Krubban är helt och hället privat och bekostas af enskilda personer.

Föreståndarinna: syster Maria Blomgren.

Ändamål: Att till lättnad för utomhus arbetande mödrar om dagen mottaga och värda deras små barn.

Ansökan — tillträde. Barn under skoldåren mottagas mot 10 öre per dag. Plats för 20 barn.

Nikolai Barnkrubba i af församlingen uppläten lokal, Skomakaregatan 30 I.

Ledning. Styrelse: pastor primarius doktor J. F. Håhl, ordf.; grosshandlare C. A. Schalin, kassaförv.; doktorinnan Holmberg; fru N. Sporre, husmoder; körsnär A. Bergström.

Föreståndarinna: diakonissan Olga Hansen.

Ändamål: Att lämna daglig vård och underhåll åt barn från sådana hem, där modern genom arbete utomhus eller på annat sätt är nödsakad att bidraga till familiens upphälle.

Ansökan — tillträde. Personlig ansökan göres vid krubban och bör första gången prästbetyg medföras och uppvisas. 25 å 27 barn i åldern 1—7 år kunna samtidigt mottagas. Krubban hålls öppen från 7 f. m. till 7 e. m. Afgift 10 öre per barn och dag.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 44,728: 13. Inkomster 1909 kr. 3,960: 79 därav från fattigvärdsstyrelsen kr. 324: —). Utgifter 1909 kr. 3,358: 84. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 45,335: 08. Donationer och fonderadt kapital kr. 45,335: 08.

Östermalms äldre Barnkrubba (för Hedvig Eleonora och Oscars församlingar) Grefturegatan 44 I.

Ledning. Styrelse: fru Lagerström, ordf.; fru A. Alexandersson, inspektris; häradsb. B. J. Schönmeyr, kassaförv.

Föreståndarinna: Diakonissan Sofie Stjernspetz.

Ändamål: Att till daglig vård mottaga barn i åldern 1—7 år från sådana hem, där mödrarna äro upptagna af arbete utomhus.

Ansökan — tillträde. Personlig ansökan göres vid krubban af barnets målsman och bör rotemansbetyg företes. Endast friska och rena barn nottagas — i tvifvelaktiga fall fordras likarebetyg. Afgift 10 öre pr dag och barn. 25 barn kunna samtidigt mottagas.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 24,935: 15. Inkomster 1909 kr. 2,156: 47 (dessutom från fattigvärdsstyrelsen 10 å 15 matportioner pr dag samt hyra för lokalen kr. 1,500: — som erläggas af Hedvig Eleonora och Oskars församlingar med hälften hvardera). Utgifter 1909 kr. 1,614: 09. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 25,477: 53.

Donationer och fonderadt kapital hvaraf räntan tillfaller denna krubba kr. 31,866: 67.

Småbarnskolesällskapet i Stockholm.

Beskyddarina: H. M. Enkedrottningen. Sällskapet underhåller 4 småbarnsskolor, en i Katarina församling, Fjällgatan 31, en i Östermalms församling, Grefturegatan 44, en i Jakobs & Johannes församlingar, Döbelnsgatan 38 D. samt en i Kungsholms församling Handtverkaregatan 41 B.

Ledning. En af högst 18 ledamöter bestående direktion. Ledamöter: Överstathållare R. Dickson, ordf.; kyrkoherde C. A. Landquist, v. ordf. och inspektör; grefve Gust. von Rosen, kassaförv.; kammarjunkare C. A. von Horn, sekr.; kyrkoherdarna Hammarsten, Larsson och Källander; pastor J. A. L. Davidson; kanslisekr. J. L. Leijonmark; professorskan H. Lovén; fru L. Sörensen; fröken E. Cronhielm samt fruarne C. Alexandersson, E. Drakenberg, E. Lagerström, N. Sondén och E. Stockhaus. Direktionen utser inom sig en inspektris för hvarje af sällskapets skolor.

Ändamål: Att i huvudstaden inrätta och där vidmakthålla småbarnsskolor för sådana barn, hvilka på grund af föräldrarnas medellöshet eller af någon tillfällig orsak ej kunna erhålla tillräcklig omvärdnad i hemmen. Barnen erhållna i skolorna moderlig omvärdnad samt sådan undervis-

ning (ej läsning) som utan överansträngande af barnets krafter kunna meddelas.

S m å b a r n s s k o l a n Fjällgatan 31. Inspektрис: fru N. Sondén. Föreståndarinna: Diakonissan Anna Weman.

A n s ö k a n — tillträde. Muntlig ansökan göres hos föreståndarinna af barnens föräldrar eller målsman. Barnen mottagas i ålder 3—7 år, få vistas i skolan från 7 fm. till $\frac{1}{2}$ /7 e. m. samt erhålla där 3 mål mat. Afgift per dag och barn 15 öre; 2 syskon 25 öre. Skolan är afsedd för 40 barn. De sysselsättas med berättelser, handarbeten, slöjd, lekar m. m.

S m å b a r n s s k o l a n Grefturegatan 44. (Genom en donation är bestämdt att skolan shall vara förlagd inom samma egendom som församlingens barnkrubba.) Inspektрис: fru E. Lagerström. Föreståndarinna: fröken Emma Nilsson.

A n s ö k a n — tillträde. Ansökan lika med Katarina skola. Högst 60 barn i ålder $\frac{4}{5}$ —7 år kunna samtidigt mottagas och få vistas i skolan från 9 f. m. till 1 e. m. Afgift, för dem, som kunna betala, 10 öre per vecka. De barn som äfven gå i krubban erläggas ingen afgift. Barnen sysselsättas efter en fastställd arbetsordning med berättelser, ritning, åskrädningsöfnningar, räkning, handarbeten m. m.

S m å b a r n s s k o l a n Döbelnsgatan 38 D. Inspektрис: fru C. Alexandersson. Föreståndarinna: fröken M. L. Stockman.

A n s ö k a n — tillträde. Ansökan lika med föregående. 50 à 60 barn i ålder $\frac{4}{5}$ —7 år kunna samtidigt mottagas. Tid och afgift lika med Östermalmskolan. Bland sysselsättningar intaga sånglekar ett framstående rum.

S m å b a r n s s k o l a n Handtverkargatan 41 B. Inspekt里斯: professorkrankan H. Lovén. Föreståndarinna: fröken Hulda Höök.

A n s ö k a n — tillträde. Ansökan, tid och afgift lika med föregående. Skolan är afsedd för 42 barn, men mottagas ej gärna på grund af det knappa utrymmet mer än 35.

E k o n o m i, (gemeensam för alla skolorna). Inkomster 1909 kr. 11,780: 48 (från Fattigvårdsnämnden och Drätselnämnden samt från Katarina fattigvårdsstyrelse kr. 2,966: 20, från Katarina, Kungsh., Jak & Joh., Hedv. El., Engelbr. och Oskars församlingar kr. 5,280:—, gäfvor, ledamotsafgifter m. m. kr. 2,359: 68 samt barnens afgifter kr. 1,174:60.)

Utgifter 1909 kr. 12,706:91. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 43,198:34 därav säll-

sakets kapital kr. 26,270: 30 samt donationer och fonder kr. 16,928: 04.

Beklädnadssällskap.

Allm. Telefonbolagets **Tjänstemansförenings** **beklädnadssällskap.**

Ledning. Fröknarna Maja Johansson och Elsa Tenger.

Ändamål: Att vid julen gifva beklädnad till fattiga barn.

A n s ö k a n — tillträde. För erhållande af beklädnad bör barnet vara i ålder 4—14 år och rekommenderas af någon eller några af telefonisterna. Antal barn som årligen beklädas är 15 à 16. Kostnad per barn kr. 29.

Telefonisternas på norr beklädnads-sällskap.

Ledning. Fröknarna Ekengren och M. L. Lindström.

Ändamål. Som ofvan.

A n s ö k a n — tillträde. Som ofvan. Antal barn som årligen beklädas är 30. Kostnad per barn kr. 30.

Telefonisternas i stadens beklädnads-sällskap.

Ledning. Fröknarna Julia Pettersson och Josefinna Johansson.

Ändamål och tillträde som ofvan.

Antal barn som årligen beklädas är 15. Kostnad per barn kr. 29:—.

Telefonisternas på Söder beklädnads-sällskap.

Ledning. Fröknarna Anna Lindberg och Nanny Söderberg.

Ändamål och tillträde som ofvan.

Antal barn som årligen beklädas är 11. Kostnad per barn kr. 29.

Samtliga föreningar utdela vid den gemensamma julfesten, förutom omtalade beklädnader, många både nyttiga och roliga gäfvor. Hvarje barn äger rätt att till festen medtaga sin mor eller någon af sina syskon.

Baptistförsamlingarnas beklädnads-sällskap.

Genom samtliga baptistförsamlingar bekläddas årligen omkring 355 barn för en kostnad af omkring kr. 2,745:68; se i öfrigt redogörelsen för dessa församlingars understödsverksamhet under Grupp I b.

Beklädnadssällskapet Plantan. (Under Baptistförsamlingarnas beskydd.)

Ledning. Styrelse: Stensättaren J. From (Vestmannag. 53. S. t. 202 06), ordf.; Herrar G. Larsson, vice ordf.; G. Lundin,

kassör; K. J. Törnvist, sekreterare; J. Lundin, v. sekr.; Fru Larson; Fru Isakson.

Ändamål: Att vid julen gifva beklädnad till fattiga och behöfande barn, som gå i söndagsskolorna vid Tabernaklet, Observatorieg. 4 samt Roslagsgatan 22.

Ekonomi: Föreningen, som uteslutande är bestånd medelst frivilliga gåvor, kollektér, och insamlingar, delade 1909 ut gläder för inalles kr. 790:—. Sällskapet anordnar åtven bjudningar för fattiga, förmäligast vid jularna.

Föreningen Hvita Liljan.

Ledning. En direktion: Fru L. Asklund, ordf.; Fröken Th. Löwenhielm, sekr.; Fru M. A. Engelhardt; Doktor H. K. Petersson; Överstinnan L. Stedt.

Ändamål: Att stödja och understödja kvinnlig nattvardsungdom, som är i nöd eller utan stöd. Då särdeles ömmande omständigheter förekomma, må föreningen sträcka sin omvärdnad åtven till andra behöfande kvinnor eller barn.

Verksamheten. Till fullföljande af sitt ändamål utgifver föreningen årligen ur sin kassa en penningsumma motsvarande ett visst, af direktionen bestämdt, antal lotter af femton (15) kronor hvardera. Dessa lotter fördelats bland föreningens medlemmar genom lottdragning. De medlemmar, hvilkas nummer sålunda utdragits, erhålla hvardera en lott. Medlem som sålunda erhållit en lott är skyldig använda densamma efter bästa förstånd, alltid ihäckommende, att föreningens ändamål är icke blott den utdelade gåvan utan åtven det personliga deltagandet. Redovisning för sättet, huru lott användts, ingives till styrelsen. 1910 utdelades den sedvanliga direktionslotten å kr. 20:—, som disponeeras af ordföranden, samt 24 lotter å kr. 15:—.

Föreningens fonderade kapital utgöres af kr. 2,900:—.

Medlem erlägger i inträdесafgift kr. 1:— samt i årsafgift kr. 1:—.

Föreningen »Stjärnan».

Ledning. Styrelse: Fröken Anna Bildmark, ordf.; Fröken Lydia Ring, sekr.; Fru Maria Edwall, kassaförv.

Ändamål: Att vid julen bekläda ett 30-tal fattiga och behöfande barn i ålder 4–13 år.

Verksamheten: I samband med kläddelningen anordnas en julfest för barnen, då hvart och ett af de barn, som erhålla beklädnad, få medtaga sin mor och en af sina syskon.

Ekonomi: Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 797: 93. Inkomster 1909 kr. 280: 27. Ut-

gifter 1909 kr. 546: 38. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 441: 82.

Föreningen V. A:s Barnbeklädnads-fond.

Ledning se Föreningen V. A. grupp X d.

Ändamål: Att till hvarje jul i mån af tillgångar utdela beklädnad till fattiga barn.

Verksamheten. Under 1909 erhöll 62 barn fullständig och två gossar nästan fullständig beklädnad från denna fond.

Ekonomi. Barnbeklädnadsfondens tillgångar utgjorde den 31 dec. 1909 kr. 1,535:16.

Utom föreningen stående personer kunna mot en årsafgift af kr. 3:— eller af för en gång kr. 50:— blixta passiva medlemmar af barnbeklädnadsfonden.

Metodistförsamlingarnas beklädnads-sällskap bekläda årligen ca 120 barn för en kostnad af omkring kr. 1,700:— se i öfrigt redogörelsen för dessa församlingars understödsverksamhet under Grupp I b.

Stockholms Allmänna Kvinnoklubbs Kommitté för Feriebarns beklädnad.

Ledning. Kom. af 7 personer utses af Stockholms Allm. Kvinnoklubb å årsmötet.

Medlemmar: Fru Alma Tengdahl, ordf.; Fruarna Anna Blomqvist, Anna Hansson, Anna Karlsson, Anna Miliander, Mina Svanberg samt Herr R. Hansen.

Ändamål: Att anskaffa beklädnad åt största möjliga antal behöfande feriebarn i skolåldern.

Ansökan—tillträde. Föräldrar eller närmaste till de barn, som beviljats landsvistelse göra muntlig ansökan hos kommitterade om beklädnad, få uppge hvad de behöva och erhålla detta så vidt möjligt. 1909 erhöll 77 gossar och 68 flickor diverse plagg såsom kayajer, kostymer, klänningar, underkläder, skodon m. m., afpassadt efter hvars och ens behof. Intyg från barnets lärarinna, att landsvistelse beviljats, kräfves.

Ekonomi: Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 1,409: 45. Inkomster 1909 kr. 1,570: 95. Utgifter 1909 kr. 1,511: 13. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 1,469: 33.

Stockholms Arbetarförenings »Tio-öresafdelning».

Ledning se Stockholms Arbetarförening Grupp X b.

Ändamål: Att vid jularna bekläda fattiga barn.

Omkring 20 barn erhålla årligen beklädnad.

Ekonomi: Inkomster 1909 kr. 536: 06.
Utgifter 1909 kr. 500: 53.

Stockholms distriktsloge af National Goodtemplarorden (N. G. T. O.) beklädnadssällskap förser årligen omkring 500 barn med underkläder. Se i öfrigt denna orden Grupp X c.

Sällskapet Barnavännerna. Expedition St. Paulsgatan 33 A.

Ledning. Styrelse: Ingenjör J. Brandel, ordf.; Pianofabrikör C. J. Svanqvist, v. ordf.; Kamrer Bengtsson, skattmästare; Folkskollärare C. Tidelius, sekr.; Verkmästare Östergaard, ombudsman; Vinhandlare E. Lundqvist; Fastighetsägare Muschöft; Folkskolelärare Otto Runö; Faktor C. Wallin.

Ändamål. Att årligen, i regel strax före jul, utdela beklädnader, fullständiga eller partiella, till behövande skolbarn tillhörande Stockholms kommun (i undantagsfall kommunerna i Stockholms närhet).

Ansökan — tillträde. Ledamot af sällskapet äger rätt att till erhållande af beklädnad anmäla 1 skolbarn, ständig ledamot äger rätt anmäla 2 skolbarn, tillhörande behövande familj. Barn från samma familj böra endast i undantagsfall anmälas 2 på hvarandra följande år, men aldrig 3 eller ännu flera år å rad. Julen 1909 blefvo 382 skolbarn fullständigt och 218 partiellt beklädda. Sällskapets biträddande sekreterare Herr Otto Runö träffas i sin bostad, Hornsg. 94, 4 tr. (S. t. Söder 11:95), hvardagar kl. 6:30—7:30 f. m. och 1:30—2:30 e. m. fr. o. m. den 20 sept. t. o. m. den 5 okt. samt dessutom sista söndagen i sept. och första i okt. kl. 8—9:30 f. m. för upplysningsars lämnande, utlämning af anmälningsblanketter och mottagande af anmälningar.

Ekonomi: Inkomster 1909 kr. 16,247:—. Utgifter 1909 kr. 17,172: 80. Sällskapets fonder utgöra kr. 59,629: 07.

Ledamot af sällskapet erlägger i årsafgift kr. 5. Ständig ledamot en gång för alla kr. 60.

Sällskapet De fattigas vänner.

Ledning, ändamål och ekonomi se detta sällskap Grupp IV c.

Sällskapet beklärer årligen vid jularna omkring 66 fattiga barn.

Sällskapet Hjälpsamheten beklärer årligen c:a 30 barn.

Kostnäd per år och barn kr. 50.

Se vidare detta sällskap grupp IX c.

Sällskapet »Jultomtarne».

Ledning. Styrelse: Grossh. C. Blanck, ordf.; Grossh. I. Berghman, v. ordf.; Herr

G. E. Lindberg, sekr.; Grossh. Isidor Lundgren, skattm.; Grossh. C. G. Holmberg, ordningsman samt Herrar Frans Lidell, Hugo Dahl, O. E. Neumüller, C. Jacobsson och Axel Lennström.

Ändamål: Att bekläda fattiga folkskolebarn i åldern 6—13 år.

Ansökan — tillträde. Ansökningar om beklädnad mottagas ej utan äga sällskapets ledamöter rätt att anmäla hvardera ett barn till erhållande af beklädnad; ständiga ledamöter äga rätt att anmäla två barn. Anmälningarna böra före september månads utgång inlämnas till ordningsmannen. Omkring 200 barn erhålls årligen beklädnad och inbjudas dessutom till Sällskapets julfest.

Ekonomi: Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 125,855: 31. Inkomster 1909 kr. 8,517: 98. Utgifter 1909 kr. 7,086: 64. Behållning 31 dec. 1909 kr. 127,286: 65. Af nämnda behållning tillhöra kr. 126,207: 76 sällskapets fonder och donationer. Sällskapets medlemmar erläggia en årsafgift af kr. 3 eller en gång för alla kr. 60.

Bespisning.

Barnbespisningen i Stockholms folkskolor.

Ledning. En centralkommitté. Ledamöter: Öfverlärare A. Jonsson, ordf.; Ingenjör K. Albin; Fröken H. Sidner.

För hvarje skola utses en lokalkommitté bestående af 6 ledamöter: Öfverläraren inom skolan (själfskrifven ledamot); vidare utses en ledamot af skolrådet; 2 af fattigvårdsstyrelsen; 1 af arbetsstugestyrelsen; 1 af skolans lärarekollegium.

Ändamål: Att bereda fattiga, undernärra barn i skolåldern tillfälle till en daglig, sund och närande måltid.

Ansökan — tillträde. De barn, som af respektive lokalkommittéer befinnas lefva i de fattigaste förhållanden, kommer i åtnjutande af skolbespisningen.

Högsta antalet på en gång bespisade barn under läsåret 1909—1910 utgjorde i Storkyrkoförsaml. 100; i Klara förs. 65; i Kungsholms förs. 669; i Ad. Fredr. och Gustaf Vasa förs. 202; i Matteus förs. 216; i Jakobs och Johannes förs. 323; Engelbrekts förs. 159 och vid Värtan 22; Hedvig Eleonora och Oscars förs. 110 samt på Djurgården 14; Katarina förs. norra skolan 274, Katarina förs. södra skolan 460; Maria förs. 386.

Ekonomi: Utgifter för samtliga skolor under ofvannämnda terminer kr. 50,168: 44.

För detta ändamål finnas särskilda fonder, se grupp VIII. Kommunalt anslag för

1909 kr. 13,000:—; 1910 och 1911 kr. 70,000:—.

Föreningen S. de C:s bespisning.

Ledning. Se föreningens barnsjukhem
Grupp III d.

Ändamål: Att genom bespisning bringa hjälp åt fattiga folkskolebarn samt åt medelösa älderstigna fruntimmer.

Verksamheten. Bespisningslokaler: Katarina Folkskola, Tjärholmsgatan 17 samt Döbelnsgatan 38 A. Under höstterminen 1909 har S. de C. ej tagit någon befattning med den södra bespisningen utan endast betalat för 55 barn och 19 älderstigna kvinnor. Den norra bespisningen har varit öppen 160 dagar för 46 barn om dagen; kostnad per portion 27 öre.

Den södra bespisningen af folkskolebarn har under 1910 upphört och även den norra kommer sedan den kommunala bespisningen af fattiga folkskolebarn blifvit fullt ordnad att upphöra.

Ekonomi se föreningens barnsjukhem
Grupp III d.

Katarina Barnbespisning, Gotlands-gatan 78. R. t. 10702.

Ledning, ändamål och ekonomi se Katarina barnbespisning och husmoderskola Grupp III b.

Ansökan — tillträde. För deltagande i bespisningen fordras ingen ansökan. Barnen utväljas genom församlingsdiakoniserna eller rekommenderas af sjukskötarkor eller enskilda personer; behovet kontrolleras genom besök i hemmen af föreståndarinnan eller frivilliga besökare. Ålder 3—7 år. Ingen afgift. 150 barn kunna dagligen bespisas.

Maria Barnbespisning, Brännkyrkagatan 88 S. t. Söder 4400.

Ledning, ändamål och ekonomi se Maria barnbespisning och husmoderskola Grupp III b.

Ansökan — tillträde. Barnen anmälas till erhållande af bespisning på samma sätt som vid Katarina barnbespisning. 150 barn under skolåldern kunna samtidigt mottagas.

Barn- och skollofskolonier.

1:sta Baptistförsamlingens barnkoloni Betel.

Ledning. En förvaltningskommitté, bestående af sju ledamöter: Pastor K. A. Modén, ordf.; adr. Valhallavägen 27. S. t. 129 05; Herrar John Johansson, sek.; Oscar Rydberg, kassör; G. A. Johansson,

Hj. Olsson, Fröken Jenny Björklund; Fru Anna Hellström. Koloniens föreståndarinna: Fröken Frida Aberg.

Ändamål: Att bereda landtvistelse åt mindre bemedlade barn tillhörande församlingens söndagsskola, samt även åt fatti-ga barn i allmänhet.

Verksamheten: I en förhyrd villa å Vik, Länna socken, brukar församlingen under sommarmånaderna bereda landtvistelse för cirka 27 barn.

Ekonomi: Behållning från 1908 kr. 82:71. Inkomster 1909 kr. 1,559:84. Utgifter 1909 kr. 1,642: 22. Behållning till 1910 kr. 0: 33.

Kostnad per barn sommaren 1909 kr. 52: 85.

4:de Baptistsförsamlingens Barnkoloni.

Sedan sommaren 1906 förlagd till holmen »Hallonstenar» i Svartlöga fjärden ångf. Vaxholm II, Husarö brygga.

Ledning: Pastor Robert Söderberg; Herrar C. G. Carlsson, G. Larsson samt Fröken Rut Larsson. Fröken Elin Lindskog, koloniens föreståndarinna (S. t. Vasa 22 34).

Ändamål: Att bereda klena barn från fattiga men hyggliga hem en cirka 9 veckors sommarvistelse.

Ansökan — tillträde. Bland de till styrelsens medlemmar anmälda fallen utväljas de mest behjärtansvärda. Ålder 2—7 år.

Föräldrarnas ställning gentemot religionen inverkar ej å valet. Sommaren 1909 utsändes 16 barn.

Ekonomi: Behållning från 1908 kr. 200:—. Inkomster 1909 kr. 540:09. Utgifter 1909 kr. 727:28. Behållning till 1910 kr. 12: 81. In natura ha af firmor och enskilda under året skänkts varor för kr. 520:62.

A. F. C — H-s sommarhem för 40 å 50 välfartade barn.

I enlighet med ägarens uttryckliga önskan meddelas ej närmare detaljer om detta sommarhem.

Frälsningsarméns Barnkoloni å Rådmansö.

Ledning: Slumexpeditionen.

Ändamål: Att bereda sommarvistelse för fattiga och klena barn under skolåldern.

Ansökan — tillträde. Ansökan göres hos »Slumsystrarna» i den församling, där barnets föräldrar eller målsmannen är bosatt. 75 barn kunna samtidigt mottagas.

Ekonomi: Inkomster 1909 kr. 2,730: 48. Utgifter 1909 kr. 2,959: 47.

Katolska församlingens skollofskoloni.

Ledning. Baronessan Daelman.

Ändamål. Att i mån af tillgångar bereda landtvistelse för fattiga barn inom församlingen.

Verksamheten. Föreningen har hittills utsändt 12 barn, men kan öka detta antal, om medel därtill inflyta.

Kristliga Föreningen Hjälpsamhet. Sommarhemmet »Sparboet».

Ledning. Styrelse: fru Maria Tallström, ordf. (Upplandsg. 60); fru Svea Boije, sek. (Danderysg. 8) samt 2 öfriga ledamöter.

Ändamål. Att dels ekonomiskt och dels på annat sätt stödja bibelkvinnoverksamheten inom Norra församlingen af Lutheriska missionsföreningen.

Understödsverksamheten bedrifves huvudsakligast till barnens fromma genom att sommartid bereda landtvistelse för ett 30-tal barn. Från och med sommaren 1911 skall föreningen i sitt nybildade sommarhem »Sparboet» mottaga barn i ålder 2—5 år. Antalet barn, som samtidigt kommer att mottagas, är beroende af föreningens tillgångar. Diverse klädespersedlar utdelas vid julen till föreningens små skyddslingar.

Ansökan — tillträde. Barnen rekommenderas till landtvistelse dels genom Lutheriska missionsföreningens bibelkvinnor, dels oek genom andra trovärdiga personer, och äger styrelsen pröva och bestämma i hvarje enskild fall.

Ekonomi. Inkomster 1910 kr. 2,775:04. Utgifter 1910 kr. 2,391: 86. Tillgångar 31 dec. 1910 kr. 1,094: 55.

Föreningsmedlem erlägger en årsavgift af minst 1 kr.

Metodistförsamlingarnas sommarkolonier.

Ledning, ändamål och ekonomi, se Metodistförsamlingarna grupp I b.

Verksamheten. Församlingarna utsända årligen omkring 25 barn till landet. Kostnad härför omkring kr. 1,300:—.

Mosaiska församlingens skollofskoni.

Ledning. Mosaiska församlingens fattigvårdsnämnd.

Föreständerinnor: fröken Anna Högstadius, fröken Gerda Elliot.

Ändamål. Att under sommarmånaderna bereda landtvistelse åt behövande barn inom den Mosaiska församlingen.

Verksamheten. Församlingen utsänder årligen cirka 30 å 35 barn till dess lilla egendom Glömsta i norra skärgården.

Ekonomi. Alla omkostnader bestridas genom församlingen.

Aktiebolaget Stockholms Arbetarehems Skollofskolonier.

Ledning, ändamål, ekonomi, se vidare A.-b. Stockholms arbetarehem, grupp IV e.

Verksamheten. Hvarje sommar utsändas till landet 4 kolonier med inalles c:a 100 barn.

Stockholms Blåbandsföreningars Barnkoloni.

Egen fastighet: Östra Kummelnäs, Värmdön.

Ledning. Blåbandsföreningarnas i Stockholm Centralkommitté, se grupp X c.

Föreständerinna: fröken Carolina Grunden.

Ändamål. Att bereda landtvistelse för sådana barn under skolåldern, som lefva i mycket fattiga förhållanden.

Ansökan — tillträde. Barn i ålder 3—7 år, för hvilka friskbetyg från legitimerad läkare kan företes, få efter styrelsens prövande och i mån af utrymme medfölja kolonien. Barnen utrustas med full beklädnad. Plats finnes för 24 barn.

Ekonomi. Alla omkostnader bestridas genom frivilliga gåvor. Utgifter sommaren 1910 kr. 2,000: —.

Stockholms Distriktsloge af I. O. G. T. Barnkoloniförening.

Ledning Styrelse: fruar Ebba Tengelin, Hulda Larsson, herrar Carl Olsson, Emil Larsson, Nils Nordén.

Ändamål. Att bereda inom Stockholm hemmahörande medellösa barn tillfälle till landtvistelse under sommarferierna.

Ansökan — tillträde. För att komma i åtnjutande af landtvistelse bör barnet anmälas i Ungdomslögerna, till intendenten, eller hos styrelsen, adr. arkitekt N. Nordén Pipersgatan 6. Intendenterna pröva barnens behof af vistelse på landet, hvilket äfven sedermåra kontrolleras af styrelsen. Barnen sändas till familjer (företrädesvis goodtemplare), om hvilkas kvalifikationer styrelsen noga förfrågat sig. De undersöks af läkare före utsändandet och vid återkomsten sunt få allt fritt, i trängande fall äfven kläder. Sommaren 1909 utsändes till landet 29 barn och 1910 31 barn.

Ekonomi. Tillgångar 1 nov. 1909 kr. 572: 45. Inkomster 1910 kr. 409: — (därav från »Barnens dag» kr. 300: —). Utgifter 1910 kr. 737: 75. Tillgångar 1 nov. 1910 kr. 243: 70.

Kostnad per barn kr. 23: 79.

Stockholms Distriktsluge af National Goodtemplarorden (N. G. T. O.) barnkoloni.

Ledning, ändamål och ekonomi, se denna orden, grupp X c.

Ansökan — tillträde. Ansökan göres hos herr A. Björkman, Kat. Kyrkbacke 3, S. t. Söder 1668. För vinnande af tillträde skall barnet äga hemortsrätt i Stockholm och vara i aldern 4—14 år.

Verksamheten. Sommarvistelse beredes årligen ett 30-tal barn.

Stockholms Distriktempels af Tempel-orden Barnkoloni.

Leitung. En barnkolonikommitté bestående af herr Anders Larsson (Skomakareg. 13), fru Gunhild Hjertman och fru Maria Hindersson.

Verksamheten. Sommaren 1910 utsände orden 19 klena barn till skärgården, där de inackorderades hos hemmansägare.

Ekonomi. Omkostnaderna för denna koloni uppgingo till omkring kr. 800: —, hvaraf kr. 300: — erhölls från »Barnens dag».

Stockholms Skollofskolonier.

Leitung. En centralstyrelse och tio lokaltystrelser, de senare efter antalet af i huvudstaden varande skollofskoloniföreningar. Lokalföreningarna är beträffande ekonomi och förvaltning oberoende af hvarandra.

Centralstyrelsens medlemmar: *H. M. Drottningen, Hedersordförande*, professor Frans von Schéele, v. ordf.; öfverläraren J. J. Dalström, sekr.; grosshandl. B. O. Geijer, skattmästare; samt två af hvarje lokalstyrelse valda ledmöter, nämligen:

Storkyrkoförsamlingen. Pastor primarius, teol. d:r J. F. Hähl, grosshandl. C. A. Schalin.

Klara. Med. d:r C. Nyström, fröken Anna Höjer.

Kungsholmen. Pastor A. Davidsson, fru Selma Larsson.

Adolf Fredrik, Gustaf Vasa, Matteus. Direktör M. Lindholm, fröken Filippa Lundström.

Jakob och Johannes. Öfverintendenten A. Burén, fru L. Sörensen.

Östermalm. Kyrkoherden, teol. d:r S. A. Fries, kanslrådet Hj. Rettig.

Katarina. Konsul W:m Djurling, byggmäst. J. W. Thunell.

Maria. Fröken N. Näsmann, fröken Ingeborg Rydberg.

8:t Gertrud (Tyska). Kyrkoherden, d:r G. F. Sterzel, byråchefen J. Meves.

Fjällkoloniföreningen. Professor Frans von Schéele, grefve B. Oxenstierna.

Ändamål. Att på landet, helst i skärgården, anordna sommarkolonier för svaga och sjukliga skolbarn, företrädesvis från Stockholms folkskolor.

Verksamheten under sommaren 1909. På föranstaltande af de olika lokalstyrelserna utsände Stockholms folkskolor 59 kolonier,

däraf 55 till platser i skärgården eller på fastlandet i närheten af hav eller insjö och 4 till högfjällen i västra Jämtland. Kolonisternas antal var 1,744, däraf 925 gossar och 819 flickor. Vid samtliga kolonier funnos både gossar och flickor, merendels från 7—14 år.

Ekonomi. Lokalföreningarnas inkomster utgöras af anslag från stadsfullmäktige, kr. 10,000: —, af anslag från församlingarna samt af gävor. Årets utgifter uppgingo för skärgårdsskolonierna till kr. 86,161: 48 och för fjällkolonierna till kr. 8,724: — eller tillsammans kr. 94,885: —. Behållning till 1910 kr. 14,647: 65.

Donationer och fonderadt kapital kr. 276,677: 55 (däri inberäknadt kr. 10,000: —, som grossh. B. A. Danielius' sterbhus öfverlämnat till ett skollofskolonihem för Katarina förs).

För inspektion af kolonierna hafva stadsfullmäktige anslagit kr. 2,000: —. Kostnad per barn kr. 54: 26, per dag 85 öre.

Allmänna anmärkningar. Under år 1909 har kousul William Djurling till Maria skollofskoloniförening skänkt ett större tomtområde jämte bidrag till kolonibyggnad.

År 1911 har af ingenjör Ernst Hirsch till Skollofskolonierna donerats kr. 500,000: —, hvilka som en särskild fond »Elin Hirschs minne» skola förvaltas af Folkskoleöfverstyrelsen och räntorna tillfalla skollofskolonierna för deras verksamhet.

I alla församlingar utom Adolf Fredrik samt Jakob och Johannes hafva en del föräldrar med större eller mindre belopp bidragit till kostnaden för sina barns underhåll vid kolonien eller för resorna till och från kolonierten. Antalet barn, för hvilka afgifter under år 1909 erlagts till bekostande af underhåll eller resor, utgjorde vid skärgårdsskolonierna 346 och hela det för dem inbetalade bidraget till kr. 5,018: — eller i medeltal nära kr. 12: — för hvarje på sådana villkor mottaget barn.

Sällskapet Barnavännernas Skollofskoloni.

Leitung. Styrelse. Se denna förenings Beklädnadssällskap. För den närmaste ledningen är tillsatt en kommitté. Ledamöter: pianofabrikör C. J. Svahnqvist, ordf.; folkskoleläraren Otto Runö, sekr.; löjtnant Ernst Killander; verkm. G. W. Östergaard; fröken Hulda Nilsson.

Ändamål. Att bereda landtvistelse af fattiga och klena barn.

Ansökan — tillträde. Ledanot af sällskapet äger rätt att anmälta ett barn. Ansökan inlämnas till kommittén och skall åtföljas af uppgift å den skola barnet till-

hör. Barnen utväljas sedan i samråd med respektive överlärlare och efter läkareundersökning. 25 barn kunna samtidigt mottagas och erhålla jämvälv full och ändamålsenlig utrustning.

Ekonomi. Medel att bilda en sommarkoloni har erhållits genom försäljning 1910 af »Barnens julflagga». Se i öfrigt förestående redogörelse för sällskapets beklädnadsafdelning.

Feriebarn.

Ledning. En centralkommitté, hvars medlemmar utgöras af överlärlaren Per Persson, ordf., sekr. och kassör; direktör K. J. Ahlberg; överlärlaren A. Branzell; lärarinna S. Bechstrand; fru Louise Danielsson; pastor E. Klefbeck; pastor E. Lindeberg; pastor Hj. Lyth; fröken L. Stiercrona.

Arbetet med barnens utsändande handhafes hufvudsakligen af för skolorna och arbetsstugorna valda ombud.

Ändamål: Att under skolferierna bereda sommarhem på landet åt fattiga skolbarn, företrädesvis sådana som under vintern befunnits klena, eller hvars förhållanden i hemmen af en eller annan orsak gör att barnets landtvistelse blir till särskilt stor hjälp eller lindring.

Ansökan — tillträde. Tillsammans med styrelsen för Stockholms arbetsstugor utsänder centralkommittén ett upprop med värdian till familjer i landsorten, att som sina gäster under sommarferierna mottaga fattiga eller mindre bemedlade skolbarn från hufvudstaden. Genom centralkommitténs försorg undersöks hemmen före barnens ditsändande.

Feriebarnet är som medlem af familjen och får delta efter sin förmåga i de landliga sysslornas förättande.

Sommaren 1909 utsändes 530 feriebarn. Landsvistelsen varade i allmänhet 9 veckor.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 3,322: 04. Inkomster 1909 kr. 335: 58. Utgifter 1909 kr. 3,648: 22 (räraf utackorderingsafgifter kr. 3,390:17). Behållning till 1910 kr. 9: 40.

Föreningen B. S. A. F.

Ledning. Styrelse: presidentskan Aug. Lovén, ordf.; fröken Lotten Reuterskiöld, v. ordf.; fröken Cecilia Carlheim-Gyllenskiöld, kassaförv.; fröken Thora Sirenius, sekr.; justitierådinnan Ingrid Carlsson; hoffrören Ida Rudbeck.

Ändamål. »Att hjälpa fattiga barn till god uppfostran och vård eller på annat sätt bistå dem.»

Verksamheten. Föreningen omhändertagar omkring 25 barn, antingen genom att utackordera dem i goda privata hem på landet eller genom att betala för dem på

lämpliga anstalter af olika slag. Föreningen äger en friplats på Eugeniahemmet som under många år varit upptagen af en och samma patient. Dessutom förhjälper föreningen omkring ett 20-tal barn till landtvistelse och har härfor erhållit bidrag från »Barnens dags» medel.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 9,129: 67 (räraf »Barnens dags» medel kr. 600: —). Inkomster 1909 kr. 3,208: 16. Utgifter 1909 kr. 3,450: 61 (räraf för 22 barns landtvistelse kr. 600: —). Behållning till 1910 kr. 8,877: 22.

Barnens Dags Förening.

Ledning. Föreningens styrelse skall bestå af 12 personer, hvilka väljas å allmän sammanträde i jan. månad för ett år räknadt. Styrelsen utser inom eller utom sig ett arbetsutskott, som handhar och leder anordningarna för Barnens dags firande. Ledamöter: professor F. von Schéele, ordf.; grosshandl. A. Eliasson, v. ordf.; direktör M. Liljewalch, skattm.; journalist G. Ahlin, sekr.; folkskollärare A. Wassberg, materialförv.; samt 7 öfriga ledamöter.

Ändamål. Föreningens ändamål är att genom insamling, främst genom anordnandet af de under namn af »Barnens dag» sedvanliga festligheterna, förskaffa fattiga och klena barn tillfälle att vistas på landet under någon tid af sommaren, samt i det mån det läter sig göra, äfven på annat sätt bistå fattiga barn.

Verksamheten. De insamlade medlen öfverlämnas till överståthållaren, som benäget lovfat mottaga dem till förvaltning och fördelning. 1910 års vinstd uppgick till kr. 127,000: —. Till ett möte i mars 1911 hade överståthållaren sammankallat: förste stadslikären d:r I. Andersson, fattigvårdsinspektören A. Lindblom, professor F. von Schéele, hofintendenten C. Tamm, grosshandlaren A. Eliasson. Å nämnda möte beslöts, att kr. 75,000: — skulle utdelas till följande föreningar och anstalter: till skolofskolonierna kr. 37,000: —, samt till öfriga föreningar i och för beredande af landtvistelse kr. 6,100: —, till barnsjukhem kr. 4,500: —, till arbetsstugor, barnkrubbor och mjölkdroppar kr. 10,600: —, till barnhem och anstalter kr. 3,100: —, till beklädnad kr. 1,100: —, till bespisning kr. 600: —, till Stockholms skyddsföreningar kr. 4,500: —, till Svenska Fattigvärdsförbundet kr. 1,000: — och till Frälsningsarméns slumstationer i Stockholm kr. 1,000: —. Till enskilda personer öfverlämnades för deras verksamhet bland fattiga barn kr 5,500: —.

Medlem af föreningen är hvar och en, som erlagt en årsafgift af kr. 2: —.

Pastor John Hedbergs Stiftelse för Värnlösa. Expedition Badstugatan 28

söder. S. t. 131:48. R. t. 61:16. Expeditionstid: tisdagar och fredagar 10—12.

Ledning: Pastor John Hedberg.

Ändamål: Att söka tillfälligtvis lindra och afhjälpa nöd intill dess att varaktig hjälp kan erhållas från annat håll. Urvudsyftet är dock att omhändertaga nödställda och värvnlösa barn.

Verksamheten: Hjälpsökande, som infinner sig vid mottagningarna å expeditionen, Badstugatan 28, söder, eller skriftligen begära hjälp, stödjas i den man och på det sätt som i hvarje särskildt fall är möjligt och lämpligt. I första rummet omhändertagas öfvergifna barn och sådana, som ej i hemmen kunna erhålla nödig fostran och vård. Barnen utlämnas sedermera till enskilda familjer, eller intagas å stiftelsens upptagningshem, Malmberga, intill dess de

kunna få plats i familjer eller å barnkolonien Kristinedal. För att befördra stiftelsens syfte utgives tidskriften Samari-ten, hvaruti redovisning för influtna gävor manatlig hämnas.

Ekonomi: omfattande »Stiftelsen för Värnlösa», Barnkrubban vid Hagalund, Dagmarhemmet i Sundbyberg och Malmberga i Roslagen. Inkomster 1909 kr. 16,787: 85. Utgifter 1909 kr. 12,227: 36. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 82,452: 27 (däraf i fastigheterna Malmberga, Dagmarhemmet och barnkrubban vid Hagalund kr. 52,800: — samt fordran hos barnkolonien Kristinedal kr. 12,460: 50). Tillgångar utöver skulderna utgjorde kr. 32,726:92. Dagmarhemmet har under 1910 upphört.

Kristinedals Barnkoloni, se grupp III a.

Översikt öfver Grupp III d.

Grupp III d = sjuk- och konvalescentvård åt barn och ungdom

omfattar följande 10 enskilda och 3 kommunala institutioner:

Barnsanatoriet Fjällpensionatet	med 20 platser; per dag kr. 2: —.
Barnsjukhuset Samariten	> 50 > ; fritt eller per dag 75 öre.
Frukten Ida Frestadius' hem	> 8 > ; afgiftsfritt.
Föreningen Kronprinsessan Margaretas vårdanstalt	> 78 > ; afgiftsfritt.
Föreningen S. de C-s Barnsjukhem . . .	> 24 > ; afgiftsfritt.
Hamra sanatorium	> 35 > ; per dag kr. 1: 25.
Kronprinsessan Lovisas Vårdanstalt . . .	> 130 > ; afgiftsfritt.
Kronprinsessan Viktorias Kustsanatorium	> 160 > ; per dag 50 öre å 2 kronor.
Kustsanatoriet Apelvikens	> 100 > ; per dag 30 öre å kr. 1: 30.
Lillgårdens Konvalescenthem	> 12 > ; per dag kr. 2: —.
Sjukhuset S:t Görans afd. för tuber- kulösa barn	> 100 > ; fritt eller per dag kr. 1: — å kr. 4: —.
Söderby Sjukhus' afd. för tuberkulösa barn	> 80 > ; fritt eller per dag kr. 1: — å kr. 4: 50.

Stockholms Folkskolors läkareundersökning och tandklinik.

Sammanlagt utgör detta omkring 797 platser för sjuk- och konvalescentvård åt barn, häri ej inberäknade under grupp II b upptagna institutioner, som afse vård åt barn i första lefnadsåret eller de platser som finnas på en del sjukhus och sjukhem, egentligen afsedda för vuxna.

Sjukhuset S:t Göran och Söderby sjukhus tillhörta båda Stockholms stads sjukhus, hvarom mer under grupp V.

Ekonomiska uppgifter hafva kunnat angifvas endast angående 6 af de enskilda institutionerna. Kommunalt anslag innehades af 3 institutioner med tillsammans

kr. 30,050: —. Uppgifna sammanlagda inkomsterna utgöra kr. 326,575: 89, utgifterna kr. 335,385: 35 och tillgångar öfver skuldrerna 31 dec. 1909 kr. 3,148,547: 45. Donationer och fonderadt kapital finnes angifvet endast för en institution med kr. 589,200: 95.

Barnsanatoriet Fjällpensionatet vid Mörsil. Mörsil. R. t. Mörsil 2.

Ledning. Aktiebolaget Fjällpensionatets i Stockholm styrelse; pastor C. A. Rehn, ordf.

Läkare vid sanatoriet: d:r T. Horney.

Föreståndarinna: Sjuksköterskan Tilly Lagergren.

Ändamål. Att mottaga barn under 16 år, som lindrigt angräpits af tuberkulos.

Ansökan — tillträde. Ansökan skall åtföljas af läkarebetyg — helst utfärdadt från någon af tuberkulosbyråerna (se grupp V e) samt af ansvarsförbindelse för inackorderingsafgiften, som är kr. 2: — per dag. Omkring 20 barn kunna samtidigt mottagas.

Ekonomi. Inkomster 1910 kr. 14,121: 26. Utgifter 1910 kr. 15,622: 90.

Antal underhållssdagar. 1 april 1910—1 jan. 1911, ha varit 4,528. Kostnad per underhållsdag c:a kr. 2: 30.

Barnsjukhuset Samariten. Egna fastigheter å af staden fritt uppläten tomt: Paviljong Jenny Lind, Ringvägen 21 och Ekonomibyggnaden, Vollmar Yxkullsgatan 30. S. t. 33 35 till underläkaren, operations-afd. och sjukafd. I och III; S. t. 34 52 till husmoder och sjukafd. II och IV; S. t. 34 80 till ekonomi- och köksafdelningarna.

Intagningstid: hvardagar 10—11 f. m. Besökstid: sönd., onsd. och fred. 2—3 e.m. Telefonförfrågningar besvaras 11—12 f. m.

Ledning: En överstyrelse af 30 præsidenter utser styrelse af 8 personer. **Led-
möter:** generaldir. Kl. Lindroth, ordf.; öfverläk. S. von Hoisten, v. ordf.; bankdir. E. von Sydow, kassaförv.; distriktsläk. V. Eriksson; d:rinnan Elisab. Jentzen; prof:an Laura Netzel; apot. A. J. Schillberg; notarie Alfred Stuart, sekr. Överläkare och direktör: med. d:r R. Nordgren. Översköterskor: Henny v. Bahr och Signe Landgren.

Ändamål: Att lämna vård åt sjuka barn.

Ansökan — tillträde. Sjuka barn mottagas i ålder från 6 mån. till 12 år. För *afgiftsfri vård* erfordras: a) läkarebetyg; b) intyg om medellöshet; c) prästbetyg eller annan handling, som utvisar hemortsrätten. För *betalande sjuka* erfordras: a) läkarebetyg; b) förskottsvis för minst ½ mån. erlagd sjukvårdsafgift af 75 öre per dag för dem, som hafta hemortsrätt i Stockholm; för andra 1 kr. per dag; c) borgen af godkänd person för afgiftens er-

läggande. 50 ordinarie sängplatser finnas; från 1 febr. 1909, då sjukhusets nya byggnad började tagas i bruk, har vård lämnats åt 336 sjuka barn.

Ekonomi. På grund af att sjukhuset i sitt nuvarande skick arbetar under nya förhållanden, har ej ansetts lämpligt medtaga ekonomiska uppgifter angående detta samma.

Föreningen Kronprinsessan Margaretha Vårdanstalt för tuberkulösa barn. Adr. Kullsviken. R. t. Säter 11.

Ledning: Föreningens styrelse består af 5 ledamöter, som väljas för 3 år å ordinarie föreningssammanträde. Ledamöter: professor O. Medin, ordf.; professor F. von Schéele; doktor A. Böhme; rådman I. Friedholm; direktör Claes Virgin, skattm. och sekr. Läkare: doktor V. Stoije, Säter.

Föreståndarinna: fröken Eliin Petterson.

Ändamål: Att upprätthålla en vårdanstalt för mindre bemedlade af lungtuberkulos lidande barn tillhörande Stockholms stad i ålder ej öfverstigande 12 år, hvilkas tillstånd lämnar utsikt till fullt tillfrisknande eller åtminstone till betydligare förbättring.

Ansökan — tillträde. Ansökan om plats på anstalten ingives genom upplysnings- och understödsbyråerna för tuberkulösjuka, adress: Södra byrån, Svartensgatan 14, och Norra byrån, Handverkaregatan 23 C. De barn, som beviljats plats på anstalten, erhålla fri resa och fri vistelse därstades. Barnen måste medföra lämplig och reel utrustning. Vid anstalten finnes plats för 78 barn. Tiden för uppehållet vid anstalten bestämmes af styrelsen i samråd med anstaltens läkare.

Ekonomi: Anstalten har tillkommit genom medel från »1:sta-maj-blomman» i Stockholm och genom behållning af tre industrilotterier och underhålls dels genom bidrag af Stockholms stads hälsovårdsnämnd, dels genom insamlade medel. Inkomster 1910 kr. 143,377: 62. Utgifter 1910 kr. 132,471: 08 (därav kr. 82,758: 54 för nybyggnader och inköp af inventarier). Tillgångar 31 dec. 1910 kr. 292,263: 50. Därav kontant behållning kr. 10,906: 54.

Kostnad per barn och dag kr. 1: 73. Medlem erlägger till föreningen kr. 2: — årsafgift eller en gång för alla kr. 50: —

Föreningen S. de C:s Barnsjukhem. Stadshagen. R. t. Kungsh. 53. S. t. 108 00.

Beskyddarinna: H. K. H. Hertiginnan af Västergötland.

Ledning. Styrelse: fru G. Herlitz, ordf.; fröken A. Ulrich, v. ordf.; fröken A. Ström, sekr.; fru A. Schröderheim, kassaförv.; fröken E. Almgren; fröken I. Gadd; fru S. Höglund; fru M. Klingspor; fröken T. Löwenhielm; fru L. Peyron; fru S. Skånberg; fröken E. Ulrich. Läkare: dr G. D. Wilkens. Föreständarinna: sjukskötterskan Eva Sundström.

Ändamål: Att bringa hjälp och vård åt fattiga, klena och sjuka barn.

Ansökan — tillträde. Muntlig eller skriftlig ansökan skall åtföljas av utdrag ur prästbetyg samt rotemansbetyg. Barnen undersökas före mottagandet af hemmets läkare. Ingen afgift. För närvarande kunnas 24 barn samtidigt mottagas, men plats finnes för flera, hvarför barnantalet så snart den ekonomiska ställningen tillåter det torde ytterligare kunna ökas.

Ekonomi (gemeensam för föreningens barnsjukhem och bespisning): Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 141,087: 19. Inkomster 1909 kr. 27,659: 91 (därav från fattigvårdsnämnden kr 2,000: —). Utgifter 1909 kr. 29,382: 96 (därav för sjukhembygget kr. 13,515: 31, löpande utgifter för sjukhemmet samt inventarier kr. 10,699: 99, utgifter för norra och södra bespisningen samt för understöd åt älderstigna kr. 5,167: 66). Tillgångar vid årets slut kr. 139,364: 14 (därav sjukhembyggnaden kr. 88,000: — och fonder för olika ändamål kr. 48,798: 37). Underhållsdagarnas antal ha utgjort 6,915 och kostnaden per barn och dag kr. 1: 39. Medlem af föreningen erlägger i afgift minst kr. 2: — eller för en gång kr. 50: —.

Fröken Ida Frestadius' hem för höftsjuka barn, Linnégatan 4, 1½ tr.

Ledning: Hemmet är helt och hället privat och förestås af ägarinnan, fröken Frestadius.

Medhjälparinna: fröken Tångring.

Ändamål: Att gifva fri vård och skötsel åt höftsjuka barn, dock bör sjukdomen vara i första stadiet, så att sjukhusvård ej är behöflig.

Ansökan — tillträde. Ansökan om tillträde, jämte intyg om medellöshet, lämnas till föreständarinna, hvarefter barnet undersöks af hemmets läkare, doktor B. Floderus. Plats för 8 barn. Ålder 2—10 år. Under sommaren flyttas alla barnen till ett semmarrhem på Värmdön.

Ekonomi: Alla omkostnader bestridas af ägarinnan. Kostnad per år och barn beräknas till omkring kr. 380: —. Utgifter sälunda omkring kr. 3,000: —.

Hamra Sanatorium, Tumba, R. t. Tumba 35.

Ledning: Sanatoriet tillhör A.-B. Separator.

Läkare: provinsialläkaren J. A. Nyström, Tumba.

Ändamål: Att mottaga och vård åt lungsjuka; i första hand sådana anställda vid A.-B. Separator, men i mån af utrymme även barn, hvilka ej tillhöra Separator och hvilka äga hemortsrätt i Stockholm.

Ansökan — tillträde: Ansökan sker bäst genom någon af Tuberkulosbyråerna, se grupp V e; kan även ställas direkt till Sanatoriets läkare. Afgift kr. 1.25 per dag. Barn mottagas i åldern 6—13 år.

I medeltal har under de senaste 5 åren samtidigt vårdats 12 å 15 barn. Plats finnes för 35 patienter.

H. K. H. Kronprinsessan Lovisas Vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30. S. t. 274 till kommissariekontoret, och föreständarinna; 141 till medicinska afdelningen; 178 till kirurgiska afdelningen. R. t. 8032. Telefonmeddelande om patienter å medicinska afdelningen 9—10 f. m. och å kirurgiska afdelningen 10—11 f. m.

Besökstid 2—3 e. m. Inträdessökande å medicinska afdelningen 12—1 e. m. och å kirurgiska afdelningen 10—11 f. m.

Medicinsk poliklinik. Månd., onsd. och fred. 12—1 e. m., där råd och ordinationer lämnas kostnadsfritt samt vid mera tvingande behov, på stadens bekostnad, fri medicin, samt *kirurgisk poliklinik*, tisd., torsd. och lör. 10—11 f. m., där barn kostnadsfritt behandlas samt, där så erfordras, gratis erhålla kirurgiska förband. Under 1909 har på medicinska polikliniken vårdats 2,768 barn och på den kirurgiska behandlats 1,795 barn.

Ledning: Vårdanstalten underhålls af H. K. H. Kronprinsessan Lovisas förening för barnsjukvård.

Beskyddarinna: H. M. Drottningen. Styrelse: friherrinnan L. Falkenberg, ordf.; friherrinnan E. v. Eckermann; fru S. Höglund; fru H. Lovén; fru E. Borgström; fru E. Valldén; grefvinnan E. Posse; fru L. Sörensen; fru A. Arnberg; professorskan M. L. Berg; professorskan W. Rossander; fru A. Edelstam; fru M. Klingspor; regeringsrådet J. O. Ramstedt, ombudsman; v. häradshöfding W. Philipson, kassaförv.; chefsläkaren doktor V. Lundberg; förste stadsläkaren doktor I. Anderson (vald af hälsovårdsnämnden); professor J. Wærn, vårdanstaltens direktör. Överläkare å medicinska afdelningen: professor J. Wærn. Överläkare å kirurgiska afdelningen: do-

centen med d:r B. Floderus. Föreständarinna: fröken Maria Brodin. Kommissarie: herr Aug. Ericsson.

Ändamål: Att till vård mottaga sjuka och företrädesvis fattiga barn.

Ansökan — tillträde. Till vård mottagas barn mellan 2—12 års ålder. I särskilda fall äfven barn under eller över denna ålder. Företräde lämnas de fattigas barn. För erhållande af kostnadsfri vård skall ansökan åtföljas af läkare- och prästbetyg samt rotemans intyg om medellöshet. Afgift för enskildt rum 2—6 kronor, samt å allmän sal 75 öre. Plats finnes å medicinska afdelningen för 65 barn, å kirurgen-ka afdelningen för 65.

Ekonomi: Behållningen från 1908 kr. 1,866,945: 66. Inkomster 1909 kr. 121,271: 04 (däraf statsanslag kr. 900: — af Stockholms stad kr. 26,400: — och afgifter för betalande kr. 12,279: 75). Utgifter 1909 kr. 117,311: 28. Behållning till 1910 kr. 2,679,469: 46, däraf diverse fonder och donationer kr. 208,564: 04.

Kronprinsessan Victorias Kustsanatorium för skrofulösa barn. Barkåkra. R. t. Barkåkra.

Beskyddarinnan: H. M. Drottningen.

Ledning. Styrelse: landsh. frih. Louis De Geer, ordf.; kammarh. frih. A. Gyllenstierna, v. ordf.; majoren, frih. J. Gyllenstierna, af Kungl. Maj:t förordnad ledamot; med. d:r Ernst Lindahl; riksdagsm. N. Åkesson, kassaförv.; godsög. M. Längenheim; apotekare C. F. W. Möller.

Styrelsen skall anses hafva sitt säte i staden Engelholm.

Överläkare och sjukhusdirektör med. d:r Ernst Lindahl.

Ändamål: Att från alla delar af landet mottaga sjuka barn med ben- och körteltuberkulos samt skrofulösa och rachitiska barn.

Kustsanatoriet har kirurgisk utrustning torium, bandageverkstad och ortopedisk och alla former af kirurgisk tuberkulos behandles. Stort välordnadt Röntgenlaboratorium.

Ansökan — tillträde m. m. Ansökan ställles till styrelsen och insändes till överläkaren d:r E. Lindahl åtföljd af: 1) prästbetyg; 2) läkareutlåtande, helst affattadt å kustsanatoriets egna formulär och i hvarje fall angivande alla detaljer angående sjukdomens beskaffenhet och patientens allmänna tillstånd; 3) uppgifter angående patientens ekonomiska ställning; om plats som betalande sökes, borgen för afgiften och om friplats eller plats till nedsatt afgift sökes, intyg om behovfvet utfärdad af vederbörlande myndighet, kommunalordförande, fattigvårdsstyrelse eller pastor. Mindre bemediade i Stockholm kunna vända sig till

Upplysnings- och Understödsbyråerna för tuberkulossjuka, Svartensgatan 14 och Handtverkaregatan 23 C för att vinna inträde vid kustsanatoriet. Dagaifiten är kr. 2:— å 2:50 samt för mindre bemediade från de län, som beviljat anslag till sanatoriet, kr. 0:50 och för öfriga kr. 1:—. Dessutom finns 3 frisängar. För närvärande kunna högst 160 barn i åldern 3—15 år (undantagsvis äfven äldre och yngre) mottagas. År 1909 uppgick antalet underhållsdagar till 28,936. Skolundervisning meddelas de skolpliktiga barnen, såvidt deras hälsotillstånd medgiver det, dessutom är slöjd och för de mindre s. k. Kindergarten ordnad.

Kustsanatoriet Apelviken. Adress Apelviken, Varberg.

Ledning: Styrelsen öfver »Föreningen för Kustvård å skrofulösa barn». Ledamöter: d:r J. S. Almer, ordf.; apotekare A. F. Wählén, v. ordf. o. kassör; rådmän Oskar Mellin, sekr.; stadsläkare Herm. Dahlin; fru Sofie Mühl; provinsialläkare Birger Eklund; bokhandl. Adolf Kindvall; direktör V. Henriksson.

Läkare: d:r J. S. Almer. Översköterska: fröken Conny Christersson.

Ändamål: Att bereda kustvård å skrofulösa barn.

Ansökan — tillträde. Ansökan insändes helst för April månads utgång under adr.: Kustsanatoriet Apelviken, och bör åtfölja af läkarebetyg utvisande sjukdomen och behovfvet af vård, samt, därest afgiftbefrielse önskas, medellöshetsintyg. För barn från län, hvilkas landsting lämna anslag, gilla särskilda af de respektive landstingen stadgade betalningsvillkor. Öfriga betala en afgift från 30 öre till 1.30 per dag. Omkring 100 barn kunna samtidigt mottagas.

Medlem af föreningen erlägger minst 2 kr. i årsavgift eller för en gång minst 50 kr.

Lillgårdens konvalescenthem, Lillgården, Nykvärn. S. t. Turinge 19 (öfver Söderljetje). R. t. Turinge 9 (öfver Söderljetje).

Ledning. Hemmet, som stiftats af fröken M. Stenberg, är helt och hället privat och förestas af stiftarinnan.

Ändamål: Att för barn från familjer med begränsade tillgångar bereda tillfälle att, genom vistelse på landet och under öfrigt hygieniska förhållanden, återvända kraftar och arbetshäg.

Ansökan — tillträde. Förfrågningar ang tillträde till hemmet besvaras hvardagar 11—1. S. t. Turinge 19. R. t. Turinge 9.

Undersökning och rekommendation af hemmets läkare d:r Inez Laurell, (Sibyllegatan 35) erfordras.

Barnet bör vara utrustadt med för vis-telsen i hemmet erforderliga, tydligt märkta kläder. Hemmet är öppet såväl sommar som vinter, men är ej aiseidt som något slags feriehem. Samtidigt kunna mottagas 12 barn (6 gossar och 6 flickor) i ålder 7-14 år. Pris kr. 2 per dag.

Sjukhuset S:t Görans kirurgiska afdelning för tuberkulösa barn.

Adress, ledning, ansökan — tillträde se grupp V a.

Överläkare: doktor Henning Waldenström.

Ändamål: Att mottaga tuberkulösa barn (även späda), som äro i behof af kirurgisk behandling.

Mottagning alla hvardagar 11.30 f. m. Poliklinisk undersökning onsdagar 3-3.30 e. m. Plats finnes för 100 patienter.

Sophiahemmet. Bland hemmets frisängar finnes konung Oskar II:s frisäng för flickor i skolåldern, se i öfrigt Sophiahemmet grupp V b och X a.

Söderby sjukhus, Tumba.

Ledning, ändamål, ansökan — tillträde se grupp V a.

Plats finnes för 80 barn lidande af lungtuberkulos.

Stockholms Folkskolors läkaryrd. Instruktion för undersökningsläkare af 9 nov. 1903.)

Ledning. Öfverstyrelsen för Stockholms folkskolor som för undersökning och behandling af barnen samt för skolhygieniska undersökningar antager medelst förordnande skolläkare och specialister.

Verksamheten. I Stockholms folkskolor är anordnad dels allmänna undersökningar, som verkställas hvarje lästermin, af alla barn i 1:sta, 7:de och 12:te kurserna beträffande deras kroppsutveckling och hälsostillstånd och af barn som äro föreslagna att till skolofskoloner utsändas eller därifrån återvända, dels undersökning och poliklinisk behandling af skolans specialister i ögon-, öron-, näs- och svalgsjukdomar m. m. af de barn som genom vederbörande överläkare därtill anmälas. Mottagningarna hållas i folkskolans lokaler, i de större skolorna en gång i veckan och i de mindre hvar fjortonde dag. Skolläkarne verkställa äfven gymnastikmönstring med de snygare barnen samt öfvervaka de hygieniska förhållandena inom skolorna.

Folkskolornas tandklinik. Engelbrekts folkskola, Valhallavägen 63, S. t. 110 29. Mottagningstid: 8-11 f. m.

Ledning. Folkskoleöfverstyrelsens delegerade: överläkare Alexander Jonsson och professor K. E. Kjellberg. Föreståndare: tandläkare J. A. M. Lenhardtsson.

Verksamheten. Undersökning och behandling, bestående af extraktioner och fyllningar, förefagas då barnen gätt ett år i skolan. 1,209 barn ha 1909 å tandkliniken afslagt 4,753 besök.

Översikt öfver grupp III e.

Grupp III e = skydds- och räddningshem

omfattar följande 7 institutioner:

	afgift
Barnavårdsnämndens barnhem N:o 2	med 26 pl. —
Barnavårdsnämndens barnhem N:o 3	» 20 » —
Diakonissanstaltens skyddshem Sjötorp	» 30 » Kr. 350 pr år.
Statens uppfostringsanstalt å Bona	» 100 » —
Uppfostringsanstalten vid Skrubba	» 60 » —
Viebäck och Björkhaga vårdhem	» 24 » » 1 » dag.
Åkerbrukskolonien Hall	» 175 » » 150 » år.

Sammanlagdt utgör detta 435 platser, hvaraf 361 för gossar och 74 för flickor.

Ekonomiska uppgifter hafva erhållits angående fyra af dessa institutioner och utgöra sammanlagt: Inkomster 1909 kr. 155,750: 06 och utgifter 1909 kr. 160,374 60. Tillgångar 31 Dec. 1909 hafva angivits för 3 med tillsammans kr. 398,142: 04. Alla dessa institutioner äro helt eller till större delen bekostade af stat eller kommun.

Barnavårdsnämndens Barnhem.

(Jmf. lagen angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försommade barn (afd. II sid. 181) och Stockholms barnavårdsnämnd, afd. II sid 182.)

Barnhemmet N:o 1. Se grupp III a.

Barnhemmet N:o 2 L:a Blecktornet. (Barnavårdsnämndens uppfostringshem för gossar.) Södermannagatan 47. R. t. 92 54. S. t. 305 34.

Föreständare: herr M. Dalborg. Husmoder: fröken K. Dalborg.

Ändamål: Att mottaga äldre mer eller mindre vanartade gossar.

Verksamheten: De flesta af gossarna erhålla sin skolundervisning i Katarina folkskola; endast de som visat gröfre vanart undervisas i hemmet. De sistnämndas antal har under året varit endast 3. Under eftermiddagarna sysselsättas de större gossarna med träslöjd eller läxläsning, dessutom få de dagligen hjälpa till med de vanliga göromålen i hemmet, såsom bärav, diska, städa, skura m. m. Antalet platser 26. Högsta antalet under året samtidigt vårdade gossar utgjorde 24. Antalet underhållsdagar 5,867.

Barnhemmet N:o 3 St. Blecktornet. (Barnavårdsnämndens skyddshem för flickor.) Södermannagatan 55 A. S. t. 302 08.

Föreständarinna: fröken A. Lundgren.
Ändamål: Att mottaga sådana flickor, som behöfva vård i skyddshem.

Verksamheten: De flesta i skolåldern varande flickorna deltaga i undervisningen i Katarina folkskola. Endast de, som på grund af ett opålitligt uppförande ej anses lämpliga att sändas till skolan, erhålla undervisning i hemmet. De sistnämndas antal ha under året utgjort 3. De flickor, som erhållit afgangsbetyg från folkskolan, erhålla vidare i hemmet fortsatt teoretisk och praktisk utbildning. Samtliga i hemmet intagna flickor få delta i alla inomhus förekommande göromål, samt sysselsättas dessutom med väfnad, sömnad och stickning. Antalet platser 20. Högsta antalet under året samtidigt intagna flickor har varit 20. Antalet underhållsdagar 6,636.

Ekonomi. Kostnaden för samtliga barnhem 1909, se Barnhemmet n:o 1, grupp III a.

Diakonissanstalten Skyddshem, Sjötorp, Huddinge. S. t. Huddinge 26
(Jmf. lagen ang. uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försommade barn sid. 181.)

Ledning. Styrelse: se Diakonissanstalten barnhem, grupp III a.

Föreständarinna: diakonissan Josefina Andersson.

Ändamål: Att till vård och fostran mottaga vanartiga flickor.

Ansökan — tillträde. Ansökan som bär gå genom respektive Barnavårdsnämnd skall åtföljas af dopsedel samt ansvarsförbindelse för afgiftens erläggande. 30 flickor i åldern 10—17 år kunna samtidigt mottagas. De få skolundervisning inom hemmet samt fostras dessutom i alla inom ett hem förekommande sysslor samt få delta i trädgårds- och hönsskötsel m. m. Afgift 350 kr.

Ekonomi. Tillgångar utöver skuldena 1 jan. 1909 kr. 52,065:38. Inkomster 1909 kr. 19,602: 89 (däraf från fattigvårdsnämnden kr. 2,500: —). Utgifter 1909 kr. 16,975: 74. Tillgångar utöver skuldena 31 dec. 1909 kr. 54,680: 10 (däraf en fond kr. 893: 47).

Magdalenhemsbyggnadsfonden utgjorde 31 Dec. 1909 kr. 6,788. 28.

Statens uppfostringsanstalt å Bona. Adr. Bona, Karlsby. R. t. Motala 87. (Jämf. lagen ang. tvångsuppfostran, sid. 179 och 180. Stadga för anstalten af K. M:t fastställd 16 sept. 1904.)

Ledning: En styrelse, hvilken af Kungl Maj:t utses, och består af: gen.-major R. Berg; reg.-läkare C. Vahlqvist; bruksägare O. Lundqvist; godsägare, juris doktor J. Hjelmérus samt kyrkoherden J. A. Westerlund.

Direktör: herr Knut Blomqvist. Överinsende och kontroll utövas af Kungl Maj:t:s befällningshafvande i Östergötland län.

Ändamål: Att i överensstämmelse med lagen angående verkställighet af domstol förordnande om tvångsuppfostran den 27 Juni 1902, för uppfostran till gudsfrukt och arbetsduglighet intaga minderåriga af mankö, om hvilka domstol fördömat, of de skola, i stället för att undergå straff, insätts i allmän uppfostringsanstalt.

Tillträde. Den till tvångsuppfostran dömda varder genom Kungl. Maj:t:s försorg förlämnad till anstalten.

Verksamheten. Anstalten är afsedd för 100 elever. Dessa undervisas i kristendom och vanliga folkskoleämnen, samt utbildas till dugliga arbetare genom att efter anlag och förmåga användas vid egendomens skötsel, samt övas i enklare slöjd och handverk. Vid 1908 års slut kvarvoro vid anstalten 95 elever. 1909 har till anstalten överlämnats 26 elever och dit återförts en. Af dessa ha under året utskrivits 24 — villkorligt utskrivits 18 — till straffarbetet afjörts 1 elev — och rymt 3. Vid 1909 års slut kvarvarande elever 74. Medelåldern för dessa 17 år. Inalles har anstalten sedan början af 1905 mottagit 200 elever, af hvilka i Oktober 1910 kvarvoro 80. Af utskrifna elever haifa 75 proc. uppfört sig tillfredsställande. Elev, som utsändts från anstalten, ägnas fortfarande omvärdnad.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 90,121: 90. Inkomster 1909 kr. 84,449: 76 därav statsmedel kr. 71,750: —, dessutom elevernas dagsverken kr. 6,569: 40). Utgifter 1909 kr. 91,701: 45 (hvaraf aflöningar kr. 25,450: —). Elevernas förplägning kr. 13,280: 73, beklädnad och utrustning kr. 9,985: 56, egendomens underhåll, ny- och ombyggnad m. m. kr. 14,955: 72. Behållning till 1910 kr. 83,452: 94.

Uppfostringsanstalten vid Skrubba, Skrubba, postadress: Stockholm 4. S. t. Skarpnäck 3 Skrubba.

(Reglemente af Fattigvårdsnämnden fastställdt 13 Juli 1896.)

Leitung. Styrelse: fördelningsläkare Edv. Pettersson, ordf.; disp. O. E. Neumüller; kapten W. Wretman jämte 3 suppleanter.

Föreständare: herr H. Boström.

Ändamål. Att mottaga, värda och uppfostra i mindre grad vanartade gossar, om hvilka det åligger Stockholms kommun att taga vård.

Ansökan — tillträde m. m. Ansökan och remiss liksom för Stockholms stads Barnhärbärge (Grupp III a) samt på förslag af Barnavårdsnämnden.

Högst 60 gossar i ålder 9—18 år kunna samtidigt mottagas och vårdas inom anstalten. De erhålla inom densamma vanlig skolundervisning samt utbildas dessutom i jordbruk, trädgårdsskötsel eller något yrke, samt få äfven biträda med inomhus förfallande göromål. Vid afgang från anstalten anskaffas eleverna så vidt möjligt för dem lämpliga platser.

Antalet underhållsdagar 1909 utgjorde 20,255 och kostnaden pr dag och elev kr. 2: 04.

Ekonomi: Kontanta kostnaden för 1909 kr. 41,347: 33.

Wiebäck och Björkhaga Vårdhem. Adress till båda hemmen: Wiebäck, Malm-

bäck, (Jönköpings län). R. t. Malmbäck 11. (Enl. k.bref af 16 Juni 1906 är denna anstalt erkänd som tvångsuppfostringsanstalt för minderåriga af kvinnokön).

Leitung. Se Diakonissaanstalten grupp I a. Föreständarina å Wiebäck: diakonisan Ellen Olson.

Föreständarinna å Björkhaga: diakonisan Emma Hanse.

Ändamål: Att mottaga minderåriga kvinnliga förbrytare, som utaf domstol blifvit dömda till tvångsuppfostran.

Ansökan — tillträde. 12 flickor i ålder 15—18 år kunna mottagas å hvardera hemmet. Kortaste tid för vistelsen är 2 år, men kunna flickorna få kvarstanna till 20 års ålder. Staten betalar omkostnaderna för hemmens hyra, aflöningar m. m. en dagaigift af 1 kr. för hvarje flicka samt 100 kr. till utrustning för hvarje elev som utgår från hemmet efter fullbordad uppfostran.

Ekonomi. Inkomster och utgifter 1909 för båda hemmen, hvaraf n:o 2 Björkhaga öppnades först 8 dec. 1909, kr. 10,350:08. Statens bidrag utgjorde för båda hemmen kr. 6,623: 20.

Föreningen till minne af Konung Oskar I och Drottning Josephina.

Åkerbrukskolonien Hall, Söderläje. R. t. 2. S. t. 20.

(Reglemente för kolonien fastställdt af K. M:t 24 Okt. 1879.)

Leitung. Styrelse: riksgäldsförvaltige G. F. Östberg, ordf.; bruksägare W. Odellberg; överdirektör V. Almqvist; ingenjör O. Hirsch; greve G. Lagerbjelke; v. häradshöding J. Stuart, sekreterare.

Föreständare: direktör F. Fant.

Ändamål: Att vid den för ändamålet anlagda åkerbrukskolonien Hall, från alla delar af riket till vård emottaga gossar mellan 10—15 års ålder, hvilka begått brottsliga handlingar eller ådagalagt grörla vanart samt att återföra och uppfostra dem till gudsfruktan, arbetsamhet och goda seder.

Ansökan — tillträde. Ansökan om gosses intagande vid kolonien Hall göres af Barnavårdsnämnd (i regel = skolråd), ställes till styrelsen för Föreningen till minne af Konung Oskar I och Drottning Josephina och insändes till direktören vid kolonien (adress Hall, Söderläje) samt skall vara åtföljd af:

1:o) barnavårdsnämndens genom protokollsutdrag styrkta beslut om gossens skiljande från hemmet och intagande i skyddshem eller i annan af konungen erkänd uppfostringsanstalt för vanartade minderåriga jämlikt 12 § 1 mom. i lagen d. 13 juni

1902 ang. uppfosten åt vanartade barn; se sid. 181; börande i barnavårdsnämndens protokoll eller eljest genom bilagd intyg af polis- eller kommunalmyndighet noggranna uppgifter lämnas om yttringarna af gossens vanart;

2:o) prästbevis, utvisande att gossen fyllt minst tio år men icke är femton år gammal, samt med uppgift om födelseort, hemort, dop och vaccination, ävensom med tillgängliga namn- och åldersuppgifter m. m. angående gossens föräldrar och syskon;

3:o) skolbetyg, innehållande uppgift å genombgångna lärokurser samt vitsord öfver gossens insikter ävensom öfver hans under skoltiden ådagalagda flit och uppförande;

4:o) läkarebetyg, utvisande, att gossen icke är sinnesslös eller behäftad med smittosam sjukdom, ej heller med annan sjukdom eller kroppslyte, som kan hindra honom deltaga i skolundervisning samt för hans ålder afgörande åkerbruks- och andra kroppsarbeten;

5:o) af prästerskap, lärare eller annan trovärdig person meddelad uppgift angående de förhållanden, under hvilka gossen

uppväxt, och hans föregående vandel, till ledning för den särskilda tillsyn, som vid kolonien bör honom ägnas; samt

6:o) förbindelse af barnavårdsnämnd att, såsom bidrag till gossens underhåll vid kolonien, å utsatt tid erlägga den bestämda årliga afgiften. Denna afgift, som erlägges för elev med 150 kronor årligen skall utgå under 5 år, så vidt icke elevet därförinna med koloniens styrelses begivande från kolonien afgått.

Verksamheten. Eleverna, hvilkas antal är begränsadt till 175, åtnjuta skolundervisning, motsvarande hvad som för folkskola är föreskrivet, samt sysselsättas med jordbruks-, trädgårds-, ladugårds och skogsarbeten ävensom efter olika anlag i diverse yrken, såsom snickeri, smide, skomakeri, skrädderi m. m.

Medelålder vid inträdet 13 år och vid flyttningen till tjänst eller yrke 17½ år.

Ekonomi. Föreningens kapital är huvudsakligen placeradt i landtegendorpen Hall, taxerad till 200,000 kr., ävensom i de därstädes för uppfostringsanstalten uppförda elevbyggnaderna. Öfriga tillgångar utgöra omkring 60,000 kr.

Grupp IV.

Vuxna.

- a) Arbetsföreningar, arbetsanstalter, arbetsförmedling,
- b) Försörjning och tillfälligt understöd,
- c) Asyler och natthärbärgen samt skydds- och räddningsverksamhet,
- d) Elev- och arbeterskehem samt billiga bostäder och egna hem,
- e) Diverse.

Öfversikt öfver grupp IV a.

Grupp IV a = arbetsförmedling, arbetsanstalter och arbetsföreningar

omfattar följande två kommunala och 15 enskilda institutioner.

Stockholms Stads Arbetsförmedling; afgiftsfri.

Stockholms Stads Arbetsinrättning; f. n. plats för 1.432 personer.

Adresskontor för arbeterskor och arbetsgifvare.

Allmänna Skyddsföreningens Arbetsföreningar inom Adolf Fredriks, Jakob och Johannes, Katarina, Klara, Kungsholms, Maria, Nikolai och Östermalms församlingar, hvilka sammanlagt årligen bereda arbetsförtjänst åt närmare 600 personer.

Frälsningsarméns Platsanskaffningsbyrå.

F. V. O. Slöjdafdelning; årligen arbetsförtjänst åt omkr. 90 personer.

Föreningen »Genom Eget Arbete»; årligen arbetsförtjänst åt omkr. 150 personer.

Hemmens Platsförmedlingsbyrå.

Norra Frivilliga Arbetshuset; årligen arbetsförtjänst åt omkr. 100 personer.
Sällskapet till Arbetsflitens befrämjande med försäljningslokalen Blikupan.
Ekonomiska uppgifter hafva erhållits angående 12 af de enskilda institutionerna och utgöra sammanlagda: Inkomster kr. 140,908: 27. Utgifter kr. 140,884: 96. Tillgångar öfver skulderna 31 dec. 1909 hafva angifvits med kr. 300,921: 92. Donationer och fonderadt kapital hafva angifvits för 4 institutioner med sammanlagt kr. 125,324: 26. Kommunalt anslag innehades af Skyddsföreringarnas arbetsföreningar med kr. 4,000: —.

Stockholms Stads Arbetsförmedling,
Hufvudkontoret: Regeringsgatan 113, exp. tid 9 f. m.—4 e. m. manl. afd. S. t. o. B. t. 4215, kvinnl. afd. S. t. o. R. t. 4047. Filialkontoret: Högergatan 37, manl. afd. S. t. o. R. t. 3483, kvinnl. afd. S. t. o. R. t. 3074, exp. tid 9 f. m.—4 e. m.

Ledning: Anstaltens angelägenheter handhafvas af en styrelse, som väljes af stadsfullmäktige och består af en ordf. samt 10 ledamöter. Ordf. auditör E. D. W. Martin; ordförandens suppleant stadsnotarie A. Cederborg. Arbetsgiivarrepresentanter: fru J. W. Bergin, målaremästaren E. H. Cederlund, disponenten J. E. Hjort; skräddaremästaren J. F. Nyström; ingenjören E. Fr. Wallgren.

Arbetarerepresentanter: målaren P. E. Friberg; tobaksarbeterskan Alina Jägerstedt, byggnadskontrollanten N. P. Ohlsson, järnarbetaren A. P. Sparring, typografen G. A. Söderström.

Föreständare: herr S. Grufman. R. t. 4297. S. t. 7020.

Ändamål: Att afgiftsfritt förmedla allt slags arbete samt därvid i främsta rummet tillse, att arbetsgiivar erhålla den arbetskraft de behöfva och arbetarna det arbete de åstunda.

Arbetsförmedlingen omfattar såväl män som kvinnor och förmedlas anställning, bland annat af: yrkesarbetare och lärlingar inom industri och handverk, bygg- och transport-, jordbruks och grofarbetare, tjänstefolk, handels- och kontorspersonal. Arbetsökande skola alltid personligen inställa sig å arbetsförmedlingen. Hänsyn tages därtill att sökanden är mantalskriven inom staden eller har försörjningsplikt; börande under i öfrigt lika förhållanden anvisning å arbetskraft eller arbete meddelas *sökandena i den ordning de anmält sig.*

Stockholms Stads Arbetsinrättning, Maria Ban- och Wollmar Yxkullsgatan. Expeditionstid 8 f. m.—5 e. m. S. t. 3257 och 137 25. R. t. 3730.

(Reglemente af Fattigvärdsnämnden fastställt 15 febr. 1886.)

Ledning. Af fattigvärdsnämnden utsedd styrelse: apotekare F. Lundahl, ordf.; di-

rektör A. G. Nilsson, v. ordf.; handl. G. Th. Gustafsson; kammarrätsrådet J. Lybeck; med. d:r E. Nylin; försäkr.-tjästeman K. Tengdahl; disponent C. Wassén.

Syssloman: herr Hj. M. Petri.

Ändamål. Att mottaga: 1) personer, som stå under fattigvärdsstyrelsens i Stockholm husbondevälde och hvilkas arbetskraft styrelsen vill å inrättningen använda; 2) nödställda, Stockholms fattigvärds-samhälle tillhörande personer, hvilka, saknande stadigt hemvist, åstunda att å inrättningen varда inskrifna, eller hvilka, efter det de blifvit å Försörjningsinrättningen intagna, af denna inrättningens styrelse pröfvas böra till Arbetsinrättningen överflyttas. (Fv. nmdns prot. 29 jan. 1906).

Å inrättningen intagas äfven till vård och underhåll sådana välfredjade afskedade militärer, som inom hufvudstaden befinnas vara i behof af fattigvård, vare sig att kostnaden därfor bör af staten eller kommunen bestridas. Dessa personer utgöra en särskild afdelning kallad »militärafdelningen».

Ansökan — tillträde. Personlig ansökan om inträde göres å fattigvärdsnämndens tillsynsmansexpedition öppen 9 f. m.—3 e. m. o. 6—7 e. m. Präst-, frejdebetyg och läkrebetyg (erhälles hos andra stads-läkaren Myntgatan 5, mottagningstid 9.30—10.30 f. m. eller hos vederbörande distriktsläkare) skola medföras. Remiss utfärdas af fattigvärdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård eller i deras ställe af fattigvärdsinspektören; före sådant utfärdande får sökanden likväl från Arbetsförmedlingen förskaffa sig intyg om att arbete i hans yrke ej för tillfället kan erhållas. Den som frivilligt ingår å Arbetsinrättningen får vid inträdet afgifva en förbindelse att han är villig kvarstanna 3 månader samt noggrant ställa sig gifna order och bestämmelser till efterrättelse. De personer, som stå under fattigvärdsstyrelsen i Stockholm husbondevälde och hvilkas arbetskraft styrelsen vill å Inrättningen använda, intagas genom fattigvärdsnämndens ombudsmans försorg efter remiss utfärdad, som ofvan nämnts, oeh äger ombudsmannen härfor anlita polishandräckning.

Verksamheten vid inrättningen omfattar yrkesarbeten af olika slag, vedsgåning, utearbeten, tvätt, mattpiskning m. m. A inrättningen tillredas även de matportioner, som äro afsedda för bespisning af södra församlingarnas och Storkyrkoförs. fattiga samt vid inrättningens bageri allt bröd för församlingarnas bespisning och för de flesta kommunala institutioner.

Flertalet af de personer, som vistas å Arbetssinrättningen, äro sådana, som frivilligt sökt inträde där på grund af bristande förmåga att självfa utom Inrättningen skaffa sig sitt uppehälle eller som dit överflyttats från Allmänna Försörjningsinrättningen. Arbetssinrättningen är beräknad för 1,432 personer men torde vid behof flera kunna samtidigt mottagas. Arbetssafdelningen för kvinnor är förlagd till Allmänna Försörjningsinrättningen.

Under 1909 har högsta antalet samtidigt intagna personer utgjort 1,164. Antalet underhållsdagar 1909 utgjorde 309,268.

Ekonomi. Om från utgifterna 1909 kr. 509,815: 26 främräknas utgifterna för idkad rörelse kr. 278,128: 20. erhålls underhållskostnaden under året eller kr. 231,687: 06. Medelkostnaden för hvarje intagen person utgjorde kr. 0:74,91 (Se i öfrigt Stockholms Stads statistik del IV.)

Adresskontor för arbeterskor och arbetsgivare.

Fröken Paulins Sybehörsaffär,
Jungfrugatan 3. S. t. 153: 21.

Sandbergs Missionsbokhandel,
Vesterlånggatan 66. S. t. 24: 99.

Orientaliska Magasinet,
Jakobsbergsgatan 6. S. t. 165: 46.

Johnsons Pappershandel.
Mästersamuelsgatan 46. S. t. 169: 87.

Arbeterskor med goda betyg rekommenderas här till finare och gröfre kvinnearbete, sömnad, tvätt, skurning, uppassning m. m.

Arbeterskor betalar för inskriftning 10 öre.

Arbetsgivare betalar för adress 25 öre.

Ledarinna. Fru L. Aurell, Stocksund.

Ekonomi. Utgifterna bestridas af 25 för saken intresserade damer medelst årsavgifter.

Allmänna Skyddsföreningens Arbetsföreningar.

Ändamål: Att genom beredande af arbetsförtjänst underlätta den fattiges bemötanden till själförsörjning.

Ansökan—tillträde. Hjälpbeföryande rekommenderas vanligen till erhållande af

arbete från församlingens skyddskommitté. Ansökan prövas och afgöres af respektive arbetsförenings styrelse.

Adolf Fredriks Arbetsförening, Kammakaregatan 28 n. b. S. t. Brunkeb. 2337.

Försäljning månd. och onsd. 12—3 e. m.
Ledning. Styrelse: Professorskan E. Lindstedt, ordf.: Fröken K. Ekström, v. ordf.: Överstoljtnant F. Löfgren, kassaförv.; Fru L. Löfgren, sekr.

Arbetsutlämning: torsdagar 10 f. m.—e. m.

Ekonomi: Behållning från föregående arbetsår (kassa och lager) kr. 16,548:76. Inkomster 1909—1910 kr. 16,563: 58 (därav fattigvärdsnämndens bidrag kr. 700:— och försälda persedlar kr. 15,259: 98). Utgifter kr. 16,434: 47. Behållning till följande år kr. 15,103: 68.

112 personer ha under året erhållit arbete från föreningen och ha i arbetslöner bekräftit kr. 6,046: 79 eller i medeltal för hvarje arbetstagare kr. 54:—.

Jakobs och Johannes Skyddsföreningens Arbetsafdelning Malmeskinnadsgatan 56. S. t. Brunkeb. 3789.

Försäljning hvardagar 10 f. m.—3 e. m.
Ledning: Fru Valborg Ottergren, ordf. och kassaförv.

Arbetsutlämning: tisdagar 10 f. m.—e. m.

Ekonomi: Behållning från föregående arbetsår kr. 22,290: 10. Inkomster 1909—1910 kr. 6,583: 84 (därav fattigvärdsnämndens bidrag kr. 400:— och försälda persedlar kr. 5,176: 18). Utgifter kr. 6,618: 75. Behållning till följande år kr. 22,099: 68. 60 personer ha under året erhållit arbete och ha i arbetslöner bekräftit kr. 2,792: 07 eller i medeltal för hvarje arbetstagare kr. 46: 53.

Katarina Skyddsföreningens Arbetsafdelning, Höbergsgatan 13
Ledning. Fru M. Friestedt, v. ordf.; Fr. H. Fris, kassaförv.

Arbetsutlämning: tisdagar 9—11 f. m.

Ekonomi. Behållning från föregående arbetsår kr. 7,550: 74. Inkomster 1909—1910 kr. 1,409: 86 (därav fattigvärdsnämndens bidrag kr. 700:— och försälda persedlar kr. 709: 86). Utgifter kr. 4,725: 91. Behållning till följande år kr. 8,160: 31.

83 personer ha under året erhållit arbete och i arbetslöner bekräftit kr. 1,464: 90 eller i medeltal för hvarje arbetstagare kr. 17: 65.

Klara Arbetsförening, Klara Kyrkogata 20.